

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 40

Год. LXI

Среда, 1 јуни 2005

Цена на овој број е 350 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
602. Закон за изменување и дополнување на Законот за енергетика.....	1	отпадни води во Република Македонија во 2005 година.....	19
603. Одлука за распределба на средства за изградба на водоводи и третман на		Меѓународни договори.....	1-48
		Огласен дел.....	1-56

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 602.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕНЕРГЕТИКА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за енергетика, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 25 мај 2005 година.

Бр. 07-1985/1
25 мај 2005 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски**, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕНЕРГЕТИКА

Член 1

Во Законот за енергетика (“Службен весник на Република Македонија” број 47/97, 40/99, 98/2000, 94/2002 и 38/2003), членот 1 се менува и гласи:

“Со овој закон се уредуваат дејностите од областа на енергетиката, основањето и работењето на Регулаторна комисија за енергетика на Република Македонија, условите и начинот на вршење на дејностите во областа на енергетиката, пазарот на електрична енергија и пазарот на природен гас, заштитата на енергетските објекти, уреди и постројки, заштита на животната средина и природата од штетното влијание предизвикано од работата на енергетските објекти, уреди и постројки и надзорот.”

Член 2

Членот 2 се менува и гласи:
“Дејности од областа на енергетиката, во смисла на овој закон, се:

- 1) производство на електрична енергија;
- 2) пренос на електрична енергија;
- 3) дистрибуција на електрична енергија;
- 4) управување со системот за дистрибуција на електрична енергија;
- 5) управување со електроенергетскиот систем;
- 6) организирање и управување со пазарот на електрична енергија;
- 7) снабдување со електрична енергија на тарифни потрошувачи на големо;
- 8) снабдување со електрична енергија на тарифни потрошувачи на мало;
- 9) пренос на природен гас;
- 10) управување со системот за пренос на природен гас;
- 11) дистрибуција на природен гас;
- 12) управување со системот за дистрибуција на природен гас;
- 13) снабдување со природен гас на тарифни потрошувачи;

- 14) производство и преработка на јаглен;
- 15) транспорт на нафта и нафтени деривати преку нафтоводи, односно продуктоводи;
- 16) преработка на нафта и производство нафтени деривати;
- 17) трговија со нафта и нафтени деривати;
- 18) складирање на нафта и нафтени деривати;
- 19) производство на топлинска, односно геотермална енергија;
- 20) дистрибуција на топлинска, односно геотермална енергија;
- 21) снабдување со топлинска, односно геотермална енергија;
- 22) производство на други видови на енергија;
- 23) транзит на енергија и енергенти и
- 24) трговија со енергија и енергенти.”

Член 3

Членот 4 се менува и гласи:

“Дејности од јавен интерес, во смисла на овој закон, се:

- 1) производство на електрична енергија за тарифни потрошувачи;
- 2) пренос на електрична енергија;
- 3) дистрибуција на електрична енергија;
- 4) управување со системот за дистрибуција на електрична енергија;
- 5) управување со електроенергетскиот систем;
- 6) организирање и управување со пазарот на електрична енергија;
- 7) снабдување со електрична енергија на тарифни потрошувачи на големо;
- 8) снабдување со електрична енергија на тарифни потрошувачи на мало;
- 9) пренос на природен гас;
- 10) управување со системот за пренос на природен гас;
- 11) дистрибуција на природен гас;
- 12) управување со системот за дистрибуција на природен гас;
- 13) снабдување со природен гас на тарифни потрошувачи;
- 14) производство на топлинска, односно геотермална енергија;
- 15) дистрибуција на топлинска, односно геотермална енергија и
- 16) снабдување со топлинска, односно геотермална енергија.

Јавниот интерес во вршењето на дејностите од ставот 1 на овој член се обезбедува од страна на вршителот на дејноста преку исполнување на обврската за обезбедување на јавна услуга на начин и постапка определени со лиценцата за вршење на соодветната енергетска дејност, а во согласност со условите утврдени со закон или друг пропис.

Јавната услуга од ставот 2 на овој член претставува обврска за обезбедување на пристап и приклучување и сигурно, безбедно, квалитетно и континуирано испорачување и снабдување со енергија на сите корисници на системот на територијата на која се дава услугата под еднакви услови, цени и тарифи претходно одобрени и објавени од Регулаторната комисија кои ги одразуваат трошоците за вршење на дејноста од ставот 1 на овој член, како и за ефикасно користење на енергетските извори, заштита и унапредување на животната средина и климата.

Сигурноста во снабдувањето со одделен вид на енергија се обезбедува особено преку постигнување на рамнотежа меѓу понудата и побарувачката на пазарот на одделен вид на енергија, навремена прогноза на нивото на очекуваната идна побарувачка од одделен вид на енергија и можностите на задоволување на прогнозираните потреби во однос на расположливите енергетски извори и капацитети, навремено преземање на мер-

ки за изградба на нови енергетски капацитети, квалитетно и на високо ниво одржување на енергетските системи, како и мерки за покривање на врвните оптоварувања и мерки за справување при неможност на испорака на одделен вид на енергија.

Правното лице кое врши енергетска дејност од јавен интерес, доколку врши и некоја друга енергетска дејност, е должно во своето сметководство да обезбеди посебно сметководство за секоја од енергетските дејности од јавен интерес кои ги врши.

Правното лице кое врши енергетска дејност од јавен интерес ги поднесува своите годишни ревизирани финансиски извештаи до Регулаторната комисија, како и консолидирани сметки за други дејности и ќе изготви биланс со преглед на приходите, расходите, изворите на финансирање на инвестициите, начинот на финансирање на инвестициите и резултатите од работењето за секоја дејност поединечно.”

Член 4

Членот 5 се менува и гласи:

“За вршење на дејности од членот 4 на овој закон, можат да се основаат јавни претпријатија, односно акционерски друштва.

Јавни претпријатија за вршење на дејностите од членот 4 точки 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 и 13 на овој закон основа Владата на Република Македонија.

Јавни претпријатија за вршење на дејностите од членот 4 точка 14 на овој закон основаат општините и градот Скопје. Општините и градот Скопје за локални потреби можат да основаат јавни претпријатија и за дејностите на дистрибуција, управување и снабдување од членот 4 точки 11, 12, 13, 15 и 16 на овој закон.

Дејностите на пренос на електрична енергија од членот 4 точки 2, 5, 6 и 7 на овој закон и дејностите пренос на природен гас од членот 4 точки 9 и 10 на овој закон ги вршат јавни претпријатија, односно акционерски друштва основани од Владата на Република Македонија.”

Член 5

Членот 13-а се менува и гласи:

“Правните лица кои управуваат со енергетските системи за пренос или дистрибуција на одделни видови на енергија се должни во исполнувањето на обврската за јавна услуга, на производителите, трговците, снабдувачите и потрошувачите на соодветниот вид на енергија да им овозможат пристап на тие системи, раководејќи се од начелата на транспарентност, објективност и недискриминираност, а во согласност со пропишаните услови и условите определени со лиценцата, како и по регулирани цени и тарифи претходно одобрени од Регулаторната комисија.

Правните лица од ставот 1 на овој член се должни на Регулаторната комисија редовно да и доставуваат податоци за оптовареноста и функционалната подготвеност на системите со кои управуваат, на начин и под услови определени со лиценцата и во согласност со мрежните правила.

Правните лица од ставот 1 на овој член можат да го одбијат пристапот на трета страна на системот за пренос и дистрибуција поради недостаток на капацитет, преоптовареност на системот, функционални пречки или загрозување на сигурноста, безбедноста или квалитетот во снабдувањето, за што се должни да донесат решение во кое ќе ги образложат причините за одбивањето.

Против решението од ставот 3 на овој член може да се изјави жалба до Регулаторната комисија во рок од осум дена од денот на приемот на решението. Жалбата не го одлага извршувањето на решението.

Регулаторната комисија е должна во рок од осум дена од денот на приемот на жалбата да донесе одлука по истата.”

Член 6

Во членот 41 став 1 зборовите: “корисникот на системот” се заменуваат со зборовите: “вршителот на дејност пренос или дистрибуција на енергија”.

Член 7

Во членот 42 став 1 зборовите: “снабдувачот на корисникот со енергија” се заменуваат со зборовите: “вршителот на дејност пренос или дистрибуција на енергија”.

Во ставот 2 зборовите: “министерството надлежно за работите на енергетиката” се заменуваат со зборовите: “Регулаторната комисија”.

Член 8

По Главата II се додаваат две нови глави Глава II-а “ПАЗАР НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА” и Глава II-б “ПАЗАР НА ПРИРОДЕН ГАС” и членовите 44-а, 44-б, 44-в, 44-г, 44-д, 44-ѓ, 44-е, 44-ж, 44-з, 44-с, 44-и, 44-ј, 44-к, 44-л, 44-љ и 44-м, кои гласат:

“Глава II-а

ПАЗАР НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Член 44-а

Одделни изрази употребени во оваа глава го имаат следново значење:

“**Носител на лиценца**” е правно лице кое поседува лиценца за вршење на енергетска дејност;

“**Производител**” е правно и физичко лице кое врши дејност производство на електрична енергија;

“**Регулиран производител**” е производител на електрична енергија за тарифни потрошувачи кој има обврска да го продава своето целокупно производство на снабдувачот на тарифни потрошувачи на големо според регулиран договор;

“**Дистрибуиран производител**” е производител на електрична енергија од производствен објект кој не е поврзан со преносната мрежа и не е централно диспечирани;

“**Вршител на дејност пренос на електрична енергија**” е правно лице кое врши дејност пренос на електрична енергија и стопанисува со преносната мрежа;

“**Оператор на електроенергетскиот систем**” е правно лице кое врши дејност управување со електроенергетскиот систем;

“**Оператор на пазарот на електрична енергија**” е правно лице кое врши дејност организирање и управување со пазарот на електрична енергија;

“**Вршител на дејност дистрибуција на електрична енергија**” е правно лице кое врши дејност дистрибуција на електрична енергија и дејност управување со дистрибутивниот систем и стопанисува со дистрибутивната мрежа;

“**Трговец со електрична енергија**” е правно лице кое врши дејност трговија со електрична енергија;

“**Потрошувач**” е правно или физичко лице кое купува електрична енергија за сопствени потреби;

“**Директен потрошувач**” е потрошувач кој прима електрична енергија во точката на испорака;

“**Квалификуван потрошувач**” е потрошувач кој слободно купува електрична енергија од трговец, независен производител на електрична енергија и од увоз по сопствен избор;

“**Тарифен потрошувач**” е потрошувач кој купува електрична енергија по пропишани тарифни ставови;

“**Пазарни правила**” се комерцијални правила и прописи за организирање и управување на пазарот на електрична енергија;

“**Мрежни правила за пренос**” се технички правила и други услови за планирање, пристап и приклучување на корисниците на преносната мрежа, оперативно водење и стопанисување со преносната мрежа;

“**Мрежни правила за дистрибуција**” се технички правила и други услови за планирање, пристап и приклучување на корисниците на дистрибутивната мрежа, оперативно водење и стопанисување со дистрибутивниот систем;

“**Точка на прием**” е физичка точка во која електричната енергија се внесува во преносната мрежа, вклучувајќи ја и интерконекцијата со соседните електроенергетски системи;

“**Точка на испорака**” е физичка точка во која електричната енергија се испорачува од преносната мрежа, вклучувајќи ја и интерконекцијата со соседните електроенергетски системи;

“**Регулиран договор**” е договор кој е предмет на одобрување од страна на Регулаторната комисија;

“**Регулирана услуга**” е услуга која ја дава вршителот на дејност пренос на електрична енергија, вршителот на дејност дистрибуција на електрична енергија, операторот на електроенергетскиот систем, операторот на пазарот на електрична енергија, операторот на системот за дистрибуција на електрична енергија, снабдувачот со електрична енергија на тарифни потрошувачи на големо и снабдувачот со електрична енергија на тарифни потрошувачи на мало и

“**Системски услуги**” се услуги неопходни за обезбедување на сигурно и доверливо работење на електроенергетскиот систем дефинирани во мрежните правила за пренос и мрежните правила за дистрибуција.

Член 44-б

Производител на електрична енергија може да поседува, управува со работата на производна постројка и да врши продажба на електрична моќност енергија и/или системски услуги.

Производителот на електрична енергија е должен:

- да обезбеди достапност на планираната електрична моќност, енергија и/или системски услуги до точката на прием;

- да работи согласно со законите, другите прописи, како и мрежните правила за пренос и мрежните правила за дистрибуција, пазарните правила и условите определени во лиценците;

- да доставува извештаи за опремата, постројките, плановите за одржување, планираната расположливост до операторот на електроенергетскиот систем согласно со мрежните правила за пренос;

- да ги достави сите договори за продажба на електрична енергија, освен комерцијално-финансиските податоци, до Регулаторната комисија и операторот на пазарот на електрична енергија и

- да се придржува кон склучените договори за производство, односно испорака на моќност, енергија и/или системски услуги.

Дистрибуираните производител на електрична енергија може да врши продажба на електрична моќност и/или енергија на трговците со електрична енергија и на снабдувачот на електрична енергија за тарифните потрошувачи на мало.

Регулираниот производител на електрична енергија има обврска за обезбедување на јавна услуга и по претходно одобрување од Регулаторната комисија склучува договор со снабдувачот со електрична енергија за тарифните потрошувачи на големо за продажба на целокупната расположлива електрична моќност, енергија и системски услуги, наменети за потребите на тарифните потрошувачи, по регулирани цени и тарифи одобрени и објавени од Регулаторната комисија.

Регулираниот производител е должен да ја испорача електричната моќност, енергија и/или системски услуги до точката на прием, согласно со договорот од ставот 4 на овој член, да достави финансиски извештаи и ревизија на финансиските извештаи изработени од овластен ревизор, до Регулаторната комисија, да доставува извештаи за работењето и други податоци согласно со условите пропишани со лиценцата, до Регулаторната комисија.

Член 44-в

Вршителот на дејност пренос на електрична енергија е должен да ја одржува, надградува и проширува преносната мрежа и истата да ја поврзе со производителите на електрична енергија, како и преносните системи на соседните земји, во согласност со мрежните правила за пренос, соодветните оперативни прирачници и во согласност со правилата и прописите утврдени од Регулаторната комисија.

Вршителот на дејност пренос на електрична енергија е должен да:

- обезбеди сигурна, безбедна и квалитетна испорака на електрична енергија преку преносната мрежа, од точките на прием до точките на испорака;
- обезбеди развој и одржување на преносната мрежа заради сигурно и ефикасно функционирање на преносната мрежа;
- учествува во подготовката на мрежните правила за пренос;
- секоја година до Регулаторната комисија да поднесе план за развој и проширување на преносната мрежа за период од пет години, изготвен во соработка со операторот на електроенергетскиот систем, годишна програма за реализација на планот и извештај за реализација на годишната програма за претходната година и
- обезбеди приклучување на корисниците на преносната мрежа согласно со мрежните правила за пренос.

Член 44-г

Операторот на електроенергетскиот систем е должен да обезбеди:

- оперативно управување со електроенергетскиот систем на Република Македонија;
- пренос и транзит на електрична енергија преку преносниот систем на Република Македонија;
- усогласување на погонските манипулации во преносниот систем со вршителот на дејност пренос на електрична енергија;
- паралелна работа на електроенергетскиот систем на Република Македонија и соседните електроенергетски системи;
- следење на техничката, функционалната подготвеност, координирање и одобрување на распоредот за ремоти на објектите за пренос и производство на електрична енергија;
- доверливо и сигурно функционирање на електроенергетскиот систем и неопходни системски услуги;
- разрешување на преоптоварувањата на преносниот систем на електрична енергија на објективен, недискриминаторен и транспарентен начин согласно со мрежните правила за пренос;
- планирање на потребите од електрична енергија во соработка со операторот на пазарот на електрична енергија;
- пресметка на преземената и пренесената електрична енергија во соработка со операторот на пазарот на електрична енергија;
- урамнотежување на отстапувањата меѓу тековната и договорената потрошувачка на електрична енергија;
- воспоставување на потребни измени на редоследот на ангажирање на производните капацитети во случај на загрозување на сигурноста во снабдувањето со електрична енергија, хаварии и поголеми отстапувања на потрошувачката на електрична енергија од утврдените количини;
- техничко-технолошки развој и одржување на системот за надзор и управување со електроенергетскиот систем и
- доверливост на комерцијалните и деловните податоци на корисниците на услугите на системот.

Операторот на електроенергетскиот систем е одговорен за долгорочно планирање на преносната мрежа за обезбедување сигурност, доверливост и безбедност при снабдувањето со електрична енергија во Република Македонија.

Операторот на електроенергетскиот систем е должен да достави планови, студии и други информации, до Регулаторната комисија, за зголемување на капацитетот на преносната мрежа или измените на постоечките преносни објекти вклучувајќи финансиски план за трошоците на зголемувањето и измените.

Операторот на електроенергетскиот систем е должен до Регулаторната комисија да поднесува извештај за финансиски и физички обем на реализирани услуги, на начин, услови и во рокови определени со лиценцата.

Операторот на електроенергетскиот систем е должен да води евиденција за работењето на производните капацитети и капацитетот на преносната мрежа, да врши прогноза на побарувачката на електрична енергија и да изготвува извештај за потребите од електрична енергија и потребите од нови преносни капацитети и за тоа да ја известува Регулаторната комисија, по нејзино барање.

Операторот на електроенергетскиот систем е должен, по претходно одобрување од Регулаторната комисија, да донесе и да објави во "Службен весник на Република Македонија" мрежни правила за пренос со кои особено се уредуваат:

- техничко - технолошките услови за поврзување на електроенергетските објекти, уреди и постројки;
 - техничките и другите услови за сигурно и безбедно функционирање на преносниот систем;
 - планирањето, одржувањето и развојот на преносниот систем;
 - мерките, активностите и постапките во случај на хаварии;
 - условите и начинот на пристап на трети страни на преносниот систем;
 - функционалните барања и класата на точност на мерните уреди;
 - критериумите за обезбедување на системските услуги;
 - распоредот и диспечирањето на електричната енергија;
 - квалитетот на електричната енергија која се испорачува преку преносниот систем;
 - долгорочната прогноза на побарувачката на електрична енергија и
 - надзорот и контролата на системите за оперативно управување.
- Лицата кои се одговорни за секојдневното раководење при вршењето на дејноста оператор на електроенергетскиот систем не можат да учествуваат во донесувањето на одлуките кои се однесуваат на вршењето на дејностите производство на електрична енергија, дистрибуција на електрична енергија и трговија со електрична енергија.

Член 44-д

Операторот на пазарот на електрична енергија е одговорен за ефикасно функционирање на пазарот, управување со системот на купување и продавање на електрична енергија во согласност со начелата на пазарното работење и за развој на организираниот пазар на електрична енергија во согласност со начелата на јавност, транспарентност, недискриминаторност и конкурентност, ги обезбедува сите услуги утврдени со овој закон и согласно условите дадени во лиценцата, по регулирани цени и услови одобрени и објавени од Регулаторната комисија.

Операторот на пазарот на електрична енергија подготвува и поднесува до министерството надлежно за работите од областа на енергетиката и Регулаторната комисија, но не подоцна од 30 октомври секоја календарска година, едногодишни, петгодишни и десетгодишни предвидувања на побарувачката на електрична енергија во Република Македонија.

Операторот на пазарот на електрична енергија врши прогноза и планирање на снабдувањето и побарувачката врз основа на склучени договори за купопродажба, со цел за обезбедување на секојдневна сигурност.

Операторот на пазарот на електрична енергија секојдневно подготвува и доставува распоред за диспечирање за задоволување на оптоварувањето, до операторот на електроенергетскиот систем и врши ажурирање на распоредот на редовни временски интервали како што е предвидено со пазарните правила.

Операторот на пазарот на електрична енергија води евиденција и распоред на физичките трансакции на електрична енергија, согласно со сите договори за купопродажба на електрична енергија.

Операторот на пазарот на електрична енергија е должен да обезбеди доверливост на комерцијалните и деловните податоци на учесниците на пазарот на електрична енергија, кои му се достапни.

Операторот на пазарот на електрична енергија утврдува барања за финансиски гаранции за трансакциите со електрична енергија на пазарот на електрична енергија од вршителите на дејности и потрошувачите што учествуваат на пазарот со електрична енергија преку операторот на пазарот на електрична енергија и операторот на електроенергетскиот систем.

Операторот на пазарот на електрична енергија назначува банка, по претходно спроведена транспарентна постапка, како агент за порамнување и склучува договор, претходно одобрен од Регулаторната комисија, со избраната банка со цел порамнување на финансиските обврски на сите учесници на пазарот, согласно со пазарните правила.

Операторот на пазарот на електрична енергија е должен, по претходно одобрување од Регулаторната комисија, да ги донесе и да ги објави во “Службен весник на Република Македонија” пазарните правила со кои особено се уредува:

- организацијата на пазарот на електрична енергија;
- воспоставувањето, организирањето и контролата на тргувањето со моќност, електрична енергија и системски услуги, вклучувајќи го и меѓународното тргување;
- краткорочната прогноза (неделна, дневна и часовна) на побарувачката на електрична енергија;
- процедурата на порамнувањето на договорените и реализираните трансакции врз основа на мерењата направени од страна на операторот на електроенергетскиот систем;
- следењето на состојбите и појавите на пазарот на електрична енергија со цел за спречување на неконкурентни однесувања и
- механизмот за барање и добивање информации од други вршители на дејности за развојот на конкурентските односи на пазарот.

Член 44-ѓ

Снабдувачот со електрична енергија за тарифни потрошувачи на големо врши набавка на потребни количини на моќност и електрична енергија од регулираниот производител, други производители на електрична енергија и/или трговци со електрична енергија, како и потребен преносен капацитет и регулирани услуги, за потребите на снабдувачот со електрична енергија на тарифни потрошувачи на мало и на тарифните потрошувачи директно приклучени на преносната мрежа.

Снабдувачот со електрична енергија за тарифни потрошувачи на големо склучува регулирани договори, одобрени од Регулаторната комисија, со регулираниот производител за откуп на целокупната моќност, енергија и системски услуги.

Снабдувачот со електрична енергија за тарифни потрошувачи на големо склучува регулирани договори за продажба на моќност и енергија со снабдувачот со електрична енергија на тарифни потрошувачи на мало и со директните тарифни потрошувачи.

Снабдувачот со електрична енергија за тарифни потрошувачи на големо може да склучува договори за продажба или на друг начин да врши продажба на вишок на моќност, енергија или системски услуги на начин и услови одобрени од Регулаторната комисија.

Снабдувачот со електрична енергија за тарифни потрошувачи на големо ги спроведува тендерските постапки за набавка на електрична енергија од нов производствен капацитет со склучување на долгорочен договор.

Снабдувачот со електрична енергија за тарифни потрошувачи на големо ја чува целокупната тендерска документација и евиденција за набавка на моќност, енергија и системски услуги и овозможува пристап до истата по барање на Регулаторната комисија. Снабдувачот со електрична енергија за тарифни потрошувачи на големо, до Регулаторната комисија доставува месечни детални извештаи за набавената моќност, електрична енергија и системски услуги.

Член 44-е

Вршителот на енергетската дејност дистрибуција на електрична енергија ја врши и енергетската дејност управување со системот за дистрибуција на електрична енергија.

Вршителот на дејност дистрибуција на електрична енергија е должен да управува, одржува, надградува и проширува систем за дистрибуција и има право и обврска за инсталирање и одржување на опрема неопходна за функционирањето на системот за дистрибуција, во согласност со мрежни правила за дистрибуција.

Вршителот на дејност дистрибуција на електрична енергија е должен да обезбеди сигурна, безбедна и квалитетна дистрибуција и испорака на електрична енергија преку дистрибутивниот систем на електрична енергија.

Вршителот на дејност дистрибуција на електрична енергија е должен да поднесе до Регулаторната комисија петгодишен план за надградување и проширување на дистрибутивниот систем кој треба да се ажурира најмалку еднаш годишно.

Вршителот на дејност дистрибуција на електрична енергија е должен да поднесува извештаи до Регулаторната комисија за опремата, постројките и реалната и предвидената продажба на услуги за дистрибуција и пакет на услуги за електрична енергија заради процена на ресурсите на секторот и пазарните карактеристики согласно со условите пропишани со лиценцата.

Лицата кои се одговорни за секојдневното раководење при вршењето на дејноста оператор на системот за дистрибуција на електрична енергија не можат да учествуваат во донесувањето на одлуките кои се однесуваат на вршењето на дејноста производство на електрична енергија, пренос на електрична енергија и трговија со електрична енергија.

Вршителот на дејност дистрибуција на електрична енергија е должен, по претходно одобрување од Регулаторната комисија, да ги донесе и да ги објави во “Службен весник на Република Македонија” мрежните правила на дистрибуција со кои особено се уредуваат:

- техничко-технолошките услови за поврзување на електроенергетските објекти, уреди и постројки;
- техничките и другите услови за сигурно и безбедно функционирањето на дистрибутивниот систем;
- планирањето, одржувањето и развојот на дистрибутивниот систем;
- фактурирањето на испорачаната електрична енергија;
- мерките, активностите и постапките во случај на хаварии;
- условите и начинот на пристап на трети страни на дистрибутивниот систем;
- функционалните барања и класата на точност на мерните уреди, како и начинот на мерење на електричната енергија и моќност;

- доставувањето на податоци за долгорочна прогноза на побарувачката на електрична енергија до операторот на електроенергетскиот систем и
- надзорот и контролата на системите за оперативно управување со дистрибутивниот систем.

Член 44-ж

Снабдувачот на електрична енергија за тарифни потрошувачи на мало купува електрична енергија и моќност, од снабдувачот на електрична енергија за тарифни потрошувачи на големо и од дистрибуираните производители на електрична енергија, како и потребен преносен и дистрибутивен капацитет и регулирани услуги, за потребите на тарифните потрошувачи приклучени на дистрибутивниот систем, по цени одобрени и објавени од Регулаторната комисија.

Снабдувачот на електрична енергија за тарифни потрошувачи на мало врши фактурирање на испорачаната електрична енергија и моќност, согласно со тарифниот систем, врз основа на отчитувањата на броилата.

Снабдувачот на електрична енергија за тарифни потрошувачи на мало има право на:

- пристап на секој имот или објект до броилото заради контрола, вградување, надзор, промена и замена на броилото и
- пристап во секој имот или објект до броилото заради исклучување на испораката на електричната енергија, во случај кога сопственикот или станарот направи прекршок од овој закон или не извршил плаќање за електричната енергија во согласност со обврските од договорот за снабдување или роковите и условите за давање на услуга.

Снабдувачот на електрична енергија за тарифни потрошувачи на мало е должен да изготвува биланси за потребите на тарифните потрошувачи приклучени на дистрибутивниот систем на електрична енергија и ги доставува до операторот на пазарот на електрична енергија, во согласност со пазарните правила, мрежните правила за пренос и мрежните правила за дистрибуција.

Член 44-з

Трговецот со електрична енергија купува електрична енергија заради препродажба на електричната енергија на квалификуваните потрошувачи, снабдувачот со електрична енергија на тарифни потрошувачи на големо или на лица надвор од земјата, или врши функција на трговски посредник за купопродажба на електрична енергија во или надвор од земјата.

Трговецот со електрична енергија е должен, на операторот на пазарот на електрична енергија, да му достави информација за количините и дијаграмот на електрична енергија од договорите за продажба на електрична енергија склучени со квалификуваните потрошувачи, увозно-извозните договори, како и договорите за транзит низ преносната мрежа.

Трговецот со електрична енергија обезбедува доволен преносен капацитет и регулирани услуги во согласност со применливата тарифа, пазарните правила и мрежните правила за пренос, за електричната енергија и/или моќност која се обврзал да ја испорача на директни потрошувачи.

Трговецот со електрична енергија обезбедува доволен преносен и дистрибутивен капацитет и регулирани услуги во согласност со применливата тарифа, пазарните правила, мрежните правила за пренос и мрежните правила за дистрибуција, за електричната енергија и/или моќност која се обврзал да ја испорача на потрошувачи приклучени на дистрибутивната мрежа.

Трговецот со електрична енергија е должен:

- да работи во согласност со пазарните правила во однос на доверливоста и обемот на снабдување, со цел да се исполнат обврските кон купувачите;

- да ги исполни барањата за финансиски гаранции утврдени од страна на операторот на пазарот на електрична енергија во однос на договорените трансакции;

- да поднесе во определен рок до Регулаторната комисија, по нејзино барање, информации и извештаи за трансакциите и деловните активности што произлегуваат, завршуваат или поминуваат на територијата на Република Македонија и

- да работи во согласност со законите на Република Македонија, прописите утврдени од страна на Регулаторната комисија, мрежните правила за пренос, мрежните правила за дистрибуција, оперативни прирачници и пазарните правила.

Член 44-с

Со својство на квалификувани потрошувачи можат да се стекнат директните потрошувачи кои трошат или планираат да потрошат најмалку 20 GWh електрична енергија во текот на секоја календарска година.

По исклучок од ставот 1 на овој член, Владата на Република Македонија може со одлука да ја прошири категоријата потрошувачи кои можат да се стекнат со својство на квалификувани потрошувачи врз основа на критериуми, кои вклучуваат потрошувачка, напонско ниво, групи на потрошувачи или тип на мрежа (преносна или дистрибутивна).

Владата на Република Македонија одлуката од ставот 2 на овој член ја донесува врз основа на обврските коишто произлегуваат од ратификуваните меѓународни договори, влијанието врз сигурноста на системот, условите за планирање на системот, како и можностите за финансирање на инвестициите сврзани со промената и нивното влијание врз тарифите.

Решенијата за стекнување својство на квалификувани потрошувачи донесени врз основа на одлуката од ставот 2 на овој член важат од првиот ден на следната календарска година.

Квалификуваните потрошувачи можат да склучуваат договори за моќност и енергија, со производителите на електрична енергија и трговците со електрична енергија и се обврзани да го евидентираат секој таков договор за купување на енергија кај операторот на пазарот на електрична енергија.

Квалификуваните потрошувачи се должни да ги доставуваат потребите за електрична енергија и моќност до операторот на пазарот на електрична енергија, во согласност со пазарните правила, мрежните правила за пренос и мрежните правила за дистрибуција.

Промената на својството на квалификуван потрошувач во својство на тарифен потрошувач, односно својството на тарифен потрошувач во својство на квалификуван потрошувач, не може да се изврши пред истекот на рокот од една година од денот на последната промена на својството.

Правното или физичкото лице кое сака да го промени својството на квалификуван потрошувач во својство на тарифен потрошувач, односно својството на тарифен потрошувач во својство на квалификуван потрошувач, до Регулаторната комисија доставува барање со соодветна документација од која може да се согледа планираното ниво на потрошувачка.

Квалификуваните потрошувачи ги прогласува со решение Регулаторната комисија, во рок од 60 дена од денот на поднесувањето на барањето за стекнување својство на квалификуван потрошувач.

Решението од ставот 9 на овој член се доставува до операторот на пазарот на електрична енергија.

Регулаторната комисија ги пропишува поблиските услови за начинот и постапката за стекнување и престанување на својството на квалификуван потрошувач и ја води, одржува и објавува листата на квалификувани потрошувачи во "Службен весник на Република Македонија".

Глава II-6

ПАЗАР НА ПРИРОДЕН ГАС

Член 44-и

Одделни изрази употребени во оваа глава го имаат следново значење:

“**Пренос на природен гас**” е транспорт на природниот гас низ високопритисниот гасовод од влезот во Република Македонија преку главните примопредавателни станици до мернорегулационите станици на директните потрошувачи и до мернорегулационите станици на системите за дистрибуција, вклучувајќи ги и мернорегулационите станици;

“**Вршител на дејност пренос на природен гас**” е правно лице кое врши дејност пренос на природен гас на територијата на Република Македонија, како и транзит на природен гас преку системот за пренос на природен гас;

“**Оператор на системот за пренос на природен гас**” е правно лице кое врши дејност управување со системот за пренос на природен гас;

“**Дистрибуција**” е транспорт на природен гас низ нископритисни регионални и локални гасоводни мрежи, од местото на приклучок на преносниот систем до потрошувачите на природен гас приклучени на дистрибутивната гасоводна мрежа;

“**Вршител на дејноста дистрибуција на природен гас**” е правно лице кое врши дејност дистрибуција на природен гас, дејност управување со системот за дистрибуција и дејност снабдување со природен гас на потрошувачите на дистрибутивната мрежа на определено подрачје на територијата на Република Македонија;

“**Мрежни правила**” се технички правила за функционирање и други услови за пристап и приклучување на корисниците на преносниот и дистрибутивниот систем;

“**Тарифна услуга**” е услуга која ја дава вршителот на дејност пренос на природен гас, операторот на системот за пренос на природен гас, вршителот на дејност дистрибуција на природен гас и вршителот на дејност управување со дистрибуцијата на природен гас;

“**Корисник на гасоводниот систем**” е правно или физичко лице кое го снабдува системот со гас или се снабдува со гас од системот;

“**Потрошувач**” е правно или физичко лице кое купува природен гас за сопствени потреби или за потребите на тарифните потрошувачи кои ги снабдува;

“**Директен потрошувач**” е потрошувач кој се снабдува со природен гас директно од преносниот гасоводен систем;

“**Тарифен потрошувач**” е потрошувач кој купува природен гас по пропишани тарифни ставови;

“**Квалификуван потрошувач**” е потрошувач кој слободно купува природен гас од трговец или од увоз по сопствен избор;

“**Трговец**” е правно лице кое врши дејност трговија со природен гас и

“**Системски услуги**” се услуги неопходни за обезбедување на сигурно и доверливо работење на гасоводниот систем дефинирани во мрежните правила за пренос и мрежните правила за дистрибуција на природен гас.

Член 44-ј

Вршителот на енергетска дејност пренос на природен гас е должен да обезбеди:

- безбедно и сигурно функционирање на преносната гасоводна мрежа;
- развој и одржување во исправна состојба на системот за пренос и другите капацитети што се во функција на преносот, како и на интерконективните водови со другите системи во согласност со правилата за работење со системот за пренос на природен гас и со плановите за развој на системот;

- поврзување со системите за пренос на природен гас на другите земји;
- преземање на сите пропишани мерки за безбедност во текот на користењето на системот на пренос и другите капацитети што се во функција на преносот, како и мерки за заштита на животната средина и
- квалитетен пренос на природен гас.

Вршителот на дејност пренос на природен гас не може да ги врши дејностите на дистрибуција, управување со систем за дистрибуција, снабдување со природен гас на тарифните потрошувачи и трговија со природен гас.

Вршителот на дејноста пренос на природен гас може истовремено да ја врши и дејноста на управување со системот на пренос на природен гас.

Член 44-к

Операторот на системот за пренос на природен гас е должен да обезбеди:

- доверлив и сигурен транспорт на природен гас низ системот за пренос;
- оперативно управување со системот за пренос на природен гас преку регулирање на протокот и притисокот на природен гас низ системот за пренос на природен гас;
- усогласување на погонската манипулација во системот за пренос со вршителот на енергетската дејност пренос на природен гас;
- следење на техничката и функционалната подготвеност на објектите за пренос и дистрибуција на природен гас и одобрување на распоредот за ремонти на објектите за пренос на природен гас;
- урамнотежување на отстапувањата меѓу тековната и договорената потрошувачка на природен гас;
- набавка на природен гас заради обезбедување на системски услуги;
- користење, одржување и унапредување на системите за надзор и управување со системот за пренос на природен гас и
- обезбедување на доверливост на деловните податоци на корисниците на системот за пренос на природен гас.

Лицата кои се одговорни за секојдневното раководење при вршењето на дејноста оператор на системот за пренос на природен гас не можат да учествуваат во донесувањето на одлуките кои се однесуваат на вршењето на другите дејности на природен гас.

Операторот на системот за пренос на природен гас, по претходно прибавено одобрување од Регулаторната комисија, ги донесува и ги објавува во “Службен весник на Република Македонија” мрежните правила за пренос на природен гас со кои особено се уредуваат:

- техничките услови за приклучување на системот за пренос на природен гас;
- техничките услови за безбедносно функционирање на системот за пренос на природен гас;
- мерките, активностите и постапките во случај на хаварији;
- условите и начинот на пристап на трети страни на системот за пренос на природен гас;
- функционалните барања и класата на точност на мерните уреди, како и начинот на мерење на природниот гас и
- начинот на обезбедување на системските услуги.

Вршителот на енергетската дејност оператор на системот за пренос на природен гас не може да ги врши дејностите на дистрибуција, управување со систем за дистрибуција, снабдување со природен гас на тарифните потрошувачи и трговија со природен гас.

Операторот на системот за пренос на природен гас истовремено може да биде и вршител на енергетската дејност пренос на природен гас.

Член 44-л

Вршителот на дејност дистрибуција на природен гас е должен да обезбеди:

- безбедно и сигурно функционирање на дистрибутивната гасоводна мрежа;
- развој и одржување во исправна состојба на системот за дистрибуција и другите капацитети што се во функција на системот на дистрибуција, во согласност со мрежните правила за дистрибуција на природен гас и со плановите за развој на системот;
- преземање на сите пропишани мерки за безбедност во текот на користењето на системот за дистрибуција на природен гас и другите капацитети што се во функција на системот за дистрибуција на природен гас, како и мерките за заштита на животната средина;
- испорака на природен гас преку дистрибутивниот систем од местото на приклучок на системот за пренос на природен гас до потрошувачите на природен гас приклучени на дистрибутивниот систем, на начин и услови утврдени со закон, друг пропис и во согласност со условите определени во лиценцата и
- квалитетна испорака на природен гас преку системот за дистрибуција.

Вршителот на дејност дистрибуција на природен гас врши и дејност управување со системот за дистрибуција на природен гас и во таа смисла е должен да обезбеди:

- оперативно управување со системот за дистрибуција на природен гас во согласност со условите утврдени со закон, друг пропис и лиценцата за управување со системот за дистрибуција;
- усогласување на погонската манипулација во системот заради непречено вршење на дистрибуцијата на природен гас;
- регулирање на протокот и притисокот на природен гас низ системот за дистрибуција на природен гас;
- надзор и тестирање на системот за дистрибуција на природен гас;
- следење на техничката и функционалната подготвеност на објектите за дистрибуција на природен гас и одобрување на распоредот за ремонти;
- изготвување на годишни биланси за потребите на тарифните потрошувачи и врз основа на нив, склучување на годишни договори за купување на природен гас, во согласност со лиценцата за снабдување со природен гас на тарифни потрошувачи;
- урамнотежување на отстапувањата меѓу тековната и договорената потрошувачка на природен гас;
- услови, начин и постапка за набавка на природен гас заради обезбедување на системски услуги;
- долгорочна прогноза на побарувачката на природен гас и
- доверливост на деловните податоци на корисниците на системот за дистрибуција на природен гас кои му се достапни.

Вршителот на енергетската дејност управување со системот за дистрибуција на природен гас е должен, по претходно одобрување од Регулаторната комисија, да ги донесе и да ги објави во "Службен весник на Република Македонија" мрежните правила за дистрибуција на природен гас со кои особено се уредуваат:

- техничко-технолошките услови за поврзување на потрошувачите на системот за дистрибуција на природен гас;
- техничките и другите услови за сигурно и безбедно функционирање на системот за дистрибуција на природен гас;
- мерките, активностите и постапките во случај на хаварии;
- услови и начин за пристап на трети страни на системот за дистрибуција на природен гас;
- функционалните барања и класата на точност на мерните уреди, како и начинот на мерење на природниот гас и
- начинот на обезбедување на системските услуги.

Вршителот на енергетската дејност дистрибуција на природен гас врши и дејност снабдување со природен гас на тарифните потрошувачи приклучени на системот за дистрибуција.

Вршителот на енергетската дејност дистрибуција на природен гас е должен да обезбеди сигурно и континуирано снабдување со природен гас на тарифните потрошувачи, на начин и во согласност со регулативата за оваа група потрошувачи.

Лицата кои се одговорни за секојдневното раководење при вршењето на дејноста оператор на системот за дистрибуција на природен гас не можат да учествуваат во донесувањето на одлуките кои се однесуваат на вршењето на дејностите пренос на природен гас и трговија со природен гас.

Вршителот на енергетската дејност дистрибуција на природен гас не може да врши дејност на пренос и управување со пренос на природен гас.

Член 44-љ

Трговец на природен гас е правно лице кое врз основа на лиценца врши дејност трговија со природен гас на територијата на Република Македонија.

Трговецот на природен гас го обезбедува гасот од увоз или од други трговци на природен гас и го продава на квалификуваните потрошувачи и/или на вршителите на дејноста снабдување со природен гас на тарифни потрошувачи.

Трговецот на природен гас може да врши дејност снабдување со природен гас на тарифните потрошувачи непосредно приклучени на системот за пренос врз основа на лиценца за снабдување на овие потрошувачи и согласно со пропишаните тарифи и цени и другите правила и прописи за снабдување на тарифни потрошувачи.

Лиценца за снабдување на определен тарифен потрошувач непосредно приклучен на преносниот систем може да се издаде само на едно правно лице.

Трговецот на природен гас е должен, на операторот на системот за пренос на природен гас, да му достави информација за количините на природен гас од договорите за испорака на природен гас склучени со квалификуваните потрошувачи или со вршителите на дејноста дистрибуција на природен гас.

Трговецот со природен гас обезбедува доволен преносен и дистрибутивен капацитет и тарифни услуги во согласност со применливата тарифа, пазарните правила, мрежните правила за пренос и мрежните правила за дистрибуција, за количините на природен гас кои се обврзал да ги испорача.

Трговецот на природен гас е должен во рок од десет дена од денот на потпишувањето на договорот за закуп, односно користење на капацитет за складирање, на операторот на системот за пренос на природен гас да му достави копија од истиот договор.

Трговецот со природен гас е должен:

- да работи во согласност со прописите утврдени од страна на Регулаторната комисија, мрежните правила за пренос, мрежните правила за дистрибуција, пазарните правила и оперативните прирачници, со цел да се исполнат обврските кон купувачите и
- по барање на Регулаторната комисија да достави во определен рок информации и извештаи за извршените и претстојните трансакции и деловни активности.

Член 44-м

Со својство на квалификуван потрошувач на природен гас можат да се стекнат следниве категории на потрошувачи:

- потрошувач чија годишна потрошувачка е поголема од 10.000.000 м³ природен гас и
- вршителот на дејност дистрибуција на природен гас на тарифни потрошувачи.

По исклучок од ставот 1 на овој член, Владата на Република Македонија може со одлука да ги прошири категориите на оние кои можат да се стекнат со својство на квалификувани потрошувачи врз основа на критериуми, кои можат да вклучуваат потрошувачка, притисок, групи на потрошувачи или место на приклучување.

Владата на Република Македонија одлуката од ставот 2 на овој член ја донесува врз основа на обврските коишто произлегуваат од ратификувани меѓународни договори, влијанието врз сигурноста на системот, условите за планирање на системот, како и можностите за финансирање на инвестициите сврзани со промената и нивното влијание врз тарифите.

Решенијата за стекнување својство на квалификувани потрошувачи донесени врз основа на одлуката од ставот 2 на овој член важат од првиот ден на следната календарска година.

Промената на својството на квалификуван потрошувач во својство на тарифен потрошувач, односно својството на тарифен потрошувач во својство на квалификуван потрошувач, не може да се изврши пред истекот на рокот од една година од денот на последната промена на својството.

Квалификуваните потрошувачи ги прогласува со решение Регулаторната комисија во рок од 60 дена од денот на поднесувањето на барањето за стекнување со својство на квалификуван потрошувач.

Решението од ставот 6 на овој член се доставува до вршителот на дејност управување со системот за пренос на природен гас, до вршителот на дејноста управување со системот на дистрибуција и до вршителот на дејноста снабдување со природен гас на тарифните потрошувачи.

Правното или физичкото лице кое не било квалификуван потрошувач на природен гас, кон барањето за стекнување својство на квалификуван потрошувач во прилог доставува соодветна документација од која може да се согледа планираното ниво на потрошувачка на природен гас.

При промена на својството на тарифен потрошувач на природен гас во својство на квалификуван потрошувач кон барањето за стекнување својство на квалификуван потрошувач во прилог се доставува соодветна документација од која може да се согледа планираното ниво на потрошувачка на природен гас.

Регулаторната комисија ги пропишува поблиските услови за начинот и постапката за стекнување и престанување на својството на квалификуван потрошувач и ја води, одржува и објавува листата на квалификувани потрошувачи.

Квалификуваните потрошувачи се должни, заклучно со месец октомври во тековната година, да ги пријават планираните количини на природен гас за наредната година на операторот на системот за пренос на природен гас и на Регулаторната комисија, како и на вршителот на дејноста управување со системот за дистрибуција на природен гас доколку се снабдуваат преку дистрибутивната мрежа.”

Член 9

Членот 50 се менува и гласи:

“Вршителите на дејностите од членот 2 на овој закон не можат да отпочнат со вршењето на дејноста без да обезбедат лиценца за вршење на енергетска дејност (во натамошниот текст: лиценца) од Регулаторната комисија.

Лиценца не е потребна за вршење на следниве дејности:

- производство на електрична енергија исклучиво за сопствени потреби, при што не се користи преносниот или дистрибутивниот систем за електрична енергија;
- складирање на нафта и нафтени деривати за сопствени потреби;

- трговија на мало со нафта и нафтени деривати;
- трговија на мало со течен нафтен гас во садови под притисок;
- производство на топлинска енергија или геотермална енергија за сопствени потреби и
- транспорт на нафта и нафтени деривати со авто или железнички цистерни и други превозни средства, како и нивно складирање.

Лиценцата се издава за период од три до 35 години во зависност од видот на енергетската дејност, обемот на средствата потребни за извршување на енергетската дејност, времетраењето на правото за користење на соодветниот енергетски ресурс, обезбедувањето на јавниот интерес, како и барањето на вршителот на енергетската дејност.

На исто лице може да му се издадат лиценци за вршење на повеќе дејности од членот 2 на овој закон само под услови определени со овој закон.

Лиценцата не може да се пренесе на друго правно или физичко лице.

Органите на државната управа кои во рамки на своите надлежности утврдени со закон вршат инспекциски надзор над работењето на носителот на лиценцата се должни до Регулаторната комисија да достават примерок од записникот и решението донесено во вршењето на надзорот.

Регулаторната комисија ги пропишува поблиските услови, начинот и постапката за:

- издавање, менување, продолжување, суспендирање и одземање на лиценцата;
- формата и содржината на лиценцата и обрасците што се употребуваат во постапката за издавање, менување, продолжување, суспендирање и одземање на лиценцата;
- контрола на начинот на исполнување на обврските содржани во лиценцата;
- износот на потребните средства за вршење на соодветната дејност за која се издава лиценца и
- износот на трошоците за постапката на издавање, менување, продолжување и одземање на лиценцата.”

Член 10

По членот 50 се додаваат два нови члена 50-а и 50-б, кои гласат:

“Член 50-а

Во Република Македонија може да се издаде само една лиценца за:

- пренос на електрична енергија;
- управување со електроенергетски систем;
- транзит на електрична енергија;
- организирање и управување со пазарот на електрична енергија;
- дистрибуција на електрична енергија;
- управување со системот за дистрибуција на електрична енергија;
- снабдување со електрична енергија на тарифни потрошувачи на големо;
- снабдување со електрична енергија на тарифни потрошувачи на мало;
- пренос на природен гас и
- управување со системот за пренос на природен гас.

Само на еден вршител на енергетска дејност може да му се издаде лиценца која ќе важи за определено подрачје на територијата на Република Македонија, на подрачје или на дел од подрачје на одделна општина или градот Скопје, за:

- дистрибуција на природен гас;
- управување со системот за дистрибуција на природен гас;
- снабдување со природен гас на тарифните потрошувачи и
- дистрибуција на топлинска, односно геотермална енергија.

Член 50-б

Лиценцата, во зависност од видот на енергетската дејност, особено ги содржи:

- видот и обемот на енергетската дејност којашто ќе се врши, подрачјето на кое ќе се врши дејноста, како и објектот и/или објектите каде што ќе се врши дејноста со технички карактеристики на објектите, постројките и уредите;

- податоците за субјектот на кој му се издава лиценца;

- почетокот на вршење на енергетската дејност и рокот на важење на лиценцата;

- условите и начинот за обезбедување на сигурно, континуирано и квалитетно снабдување со енергија и исполнување на обврската за обезбедување на јавна услуга, како и условите и начинот на исполнувањето на обврската за обезбедување на сигурност во снабдувањето со енергија во посебни услови (виша сила, промена на условите на светскиот пазар, воена и вонредна состојба);

- условите, начинот и постапката за доставување на извештаи и други податоци за финансиското и деловното работење, статусните измени, како и за начинот на извршување на дејноста и

- условите, начинот и постапката за менување, продолжување, суспендирање и одземање на лиценцата.

Лиценцата може да се менува по барање на носителот на лиценцата и по службена должност од страна на Регулаторната комисија.

Лиценцата може да се продолжи по писмено барање на носителот на лиценцата коешто се доставува до Регулаторната комисија најдоцна 60 дена пред истекот на рокот на важење на лиценцата чиешто продолжување се бара.

Носителот на лиценцата за вршење на дејност од членот 4 на овој закон е должен, една година пред истекот на рокот на важење на лиценцата, да ја извести Регулаторната комисија за тоа дали ќе бара продолжување на лиценцата.

Лиценцата престанува со истекот на периодот за кој е издадена, со одземање или по барање на носителот на лиценцата.

Носителот на лиценца не може да престане со вршењето на дејноста за која е издадена лиценцата без претходно одобрување од страна на Регулаторната комисија.

По исклучок од ставот 6 на овој член носителот на лиценцата може по претходно одобрување од Регулаторната комисија да престане да ги исполнува обврските од лиценцата кон одделни правни или физички лица поради неисполнување на правата и обврските од меѓусебните договори од страна на тие правни и физички лица.

Лиценцата може да се одземе ако носителот на лиценцата:

- не започне со вршење на дејноста од членот 4 на овој закон, за која е издадена лиценцата, во рокот определен со лиценцата;

- не ја врши дејноста за која е издадена лиценцата на начин и под услови пропишани со овој закон и други прописи и на начин и под услови определени со лиценцата;

- престанал да ги исполнува условите за вршење на дејноста од членот 4 на овој закон, за која е издадена лиценцата;

- во определен рок не постапи по барањето на надлежните органи за отстранување на недостатоците во работењето и

- не ја исполни обврската од членот 11-и став 4 на овој закон.”

Член 11

Преодни и завршни одредби

Правните лица кои вршат дејности за кои е потребно стекнување на лиценца согласно со одредбите на Глава II-а и Глава II-б се должни да прибават соодветни лиценци во рок од четири месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

АД МЕПСО ќе биде носител на лиценци за пренос на електрична енергија, управување со електроенергетскиот систем, организирање и управување со пазарот на електрична енергија и снабдување со електрична енергија на тарифните потрошувачи на големо.

АД ЕСМ или неговиот правен наследник, или наследници, кој/кои ќе ја врши/вршат дејноста производство, со постојните производствени капацитети поврзани на преносната мрежа, ќе биде/бидат носител(и) на лиценцата за производство на електрична енергија и ќе има(ат) статус на регулиран производител.

АД ЕСМ или неговиот правен наследник, или наследници, кој/кои ќе ја врши/вршат дејноста дистрибуција на електрична енергија, ќе биде/бидат носител(и) на лиценца за дистрибуција на електрична енергија, управување со системот за дистрибуција на електрична енергија и снабдување со електрична енергија на тарифните потрошувачи на мало.

ЈП ГА-МА Скопје, односно неговиот правен наследник, ќе биде носител на лиценца за пренос на природен гас и лиценца за управување со системот за пренос на природен гас.

Член 12

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

L I G J I**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR ENERGJETIKË**

Neni 1

Në Ligjin për energjetikë (“Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 47/97, 40/99, 98/2000, 94/2002 dhe 38/2003), neni 1 ndryshon si vijon:

“Me këtë ligj përcaktohen veprimtaritë nga lëmi i energjetikës, themelimi dhe puna e Komisionit rregullues për energjetikë i Republikës së Maqedonisë, kushtet dhe mënyra e ushtrimit të veprimtarive në lëmin e energjetikës, tregu i energjisë elektrike dhe tregu i gazit natyror, mbrojtja e objekteve energjetike, të pajisjeve dhe stabilimenteve, mbrojtja e ambientit jetësor dhe e natyrës nga ndikimet e dëmshme të shkaktuar nga puna e objekteve energjetike, pajisjet dhe stabilimentet dhe mbikëqyrja.”

Neni 2

Neni 2 ndryshon si vijon:

“Veprimtaritë nga fusha e energjetikës në kuptim të këtij ligji, janë:

- 1) prodhimi i energjisë elektrike;
- 2) mbartja e energjisë elektrike;
- 3) distribuimi i energjisë elektrike;
- 4) administrimi me sistemin e distribuimit të energjisë elektrike;
- 5) administrimi me sistemin elektroenergjetik;
- 6) organizimi dhe administrimi me tregun e energjisë elektrike;
- 7) furnizimi me energji elektrike i konsumatorëve tariforë me shumicë;
- 8) furnizimi me energji elektrike i konsumatorëve tariforë me pakicë;
- 9) mbartja e gazit natyror;
- 10) administrimi me sistemin e mbartjes së energjisë elektrike;
- 11) distribuimi i gazit natyror;
- 12) administrimi me sistemin për distribuimin e gazit natyror;
- 13) furnizimi me gaz natyror i konsumatorëve tariforë;
- 14) prodhimi dhe përpunimi i thëngjillit;
- 15) transporti i naftës dhe derivateve të naftës përmes naftës-jellësve respektivisht produkt-jellësve;
- 16) përpunimi i naftës dhe prodhimi i derivateve të naftës;

- 17) tregtia me naftë dhe derivate të naftës;
- 18) magazinimi i naftës dhe derivateve të naftës;
- 19) prodhimi i energjisë për ngrohje respektivisht energjisë gjeotermike;
- 20) distribuimi i energjisë për ngrohje respektivisht energjisë gjeotermike;
- 21) furnizimi me energji për ngrohje respektivisht energji gjeotermike;
- 22) prodhimi i llojeve tjera të energjisë.
- 23) transiti i energjisë dhe energjentëve; dhe
- 24) tregtia me energji dhe energjentë.”

Neni 3

Neni 4 ndryshon si vijon:

“Veprimtaritë me interes publik në kuptim të këtij ligji, janë:

- 1) prodhimi i energjisë elektrike për konsumatorët tariforë;
- 2) mbartja e energjisë elektrike;
- 3) distribuimi i energjisë elektrike;
- 4) administrimi me sistemin për distribuimin e energjisë elektrike;
- 5) administrimi me sistemin elektroenergjetik;
- 6) organizimi dhe administrimi me tregun e energjisë elektrike;
- 7) furnizimi me energji elektrike i konsumatorëve tariforë me shumicë;
- 8) furnizimi me energji elektrike i konsumatorëve tariforë me pakicë;
- 9) mbartja e gazit natyror;
- 10) administrimi me sistemin për mbartjen e gazit natyror;
- 11) distribuimi i gazit natyror;
- 12) administrimi me sistemin për distribuimin t e gazit natyror;
- 13) furnizimi me gaz natyror i konsumatorëve tariforë;
- 14) prodhimi i energjisë për ngrohje respektivisht energjisë gjeotermike;
- 15) distribuimi i energjisë për ngrohje respektivisht energjisë gjeotermike dhe
- 16) furnizimi me energji për ngrohje, respektivisht energji gjeotermike.

Interesi publik në kryerjen e veprimtarive nga paragrafi 1 i këtij neni sigurohet nga ana e kryerësit të veprimtarisë përmes plotësimit të obligimit për sigurimin e shërbimit publik në mënyrë dhe në procedurë të përcaktuara me licencën për kryerjen e veprimtarisë adekuate energjetike, e në pajtim me kushtet e caktuara me ligj ose me dispozitë tjetër.

Shërbimi publik nga paragrafi 2 i këtij neni paraqet obligim për sigurimin e qasjes dhe kyçjes dhe dërgimin e furnizimin e sigurt, kualitativ në kontinuitet me energji të gjithë shfrytëzuesve të sistemit në territorin në të cilin jepet shërbimi me kushte, çmime dhe tarifa të njëjta, të lejuara dhe të shpallura paraprakisht nga Komisioni rregullator të cilat i shprehin shpenzimet për kryerjen e veprimtarisë nga paragrafi 1 i këtij neni, si dhe për shfrytëzimin efikas të burimeve energjetike, mbrojtjen dhe përpunimin e mjedisit jetësor dhe klimës.

Siguria në furnizimin me lloj të caktuar të energjisë, sigurohet veçanërisht përmes arritjes së baraspeshës midis ofertës dhe kërkesës së tregut të llojit të caktuar të energjisë, parashikimit në kohë të nivelit të kërkesës së ardhshme të pritur të llojit të caktuar të energjisë dhe mundësive për përmbushjen e nevojave të parashikimit në raport me burimet dhe kapacitetet energjetike që janë në disponim, marrjen e masave në kohë për ndërtimin e kapaciteteve të reja energjetike, mirëmbajtjen në shkallë të lartë dhe kualitative të sistemeve energjetike, si dhe masave për mbulimin e ngarkesave të larta dhe masave për ballafaqim gjatë pamundësisë së dërgimit të ndonjë llojit të energjisë.

Personi juridik i cili bën veprimtari energjetike me interes publik, nëse bën edhe ndonjë veprimtari tjetër energjetike, është i obliguar që në llogaritarinë e tij të sigurojë llogaritari të veçantë për secilën nga veprimtaritë energjetike me interes publik që i bën.

Personi juridik i cili bën veprimtari energjetike me interes publik, ia paraqet të gjitha raportet e tij financiare vjetore të reviduara Komisionit rregullator, si dhe llogaritë e konsoliduara për veprimtari tjera dhe do të përgatitë bilanc me vështrim të të ardhurave, shpenzimeve, burimet e financimit të investimeve, mënyrën e financimeve të investimeve dhe rezultatet e punës për secilën veprimtari veç e veç. “

Neni 4

Neni 5 ndryshon si vijon:

“Për kryerjen e veprimtarive nga neni 4 i këtij ligji, mund të themelohen ndërmarrje publike, përkatësisht shoqëri aksionare.

Ndërmarrje publike për kryerjen e veprimtarive nga neni 4 pikat 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 dhe 13 të këtij ligji, themelon Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

Ndërmarrje publike për kryerjen e veprimtarive nga neni 4 pika 14 të këtij ligji themelojnë komunat dhe Qyteti i Shkupit. Komunat dhe Qyteti i Shkupit për nevojat lokale mund të themelojnë ndërmarrje publike edhe për veprimtaritë e distribuimit, menaxhimit dhe furnizimit nga neni 4 pikat 11, 12, 13, 15 dhe 16 të këtij ligji.

Veprimtaritë e mbartjes së energjisë elektrike nga neni 4 pika 2, 5, 6 dhe 7 të këtij ligji dhe veprimtaritë mbartjen e gazit natyror nga neni 4 pika 9 dhe 10 nga ky ligj, i kryejnë ndërmarrjet publike respektivisht shoqëritë aksionare të themeluara nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë.”

Neni 5

Neni 13-a ndryshon si vijon:

“Personat juridikë të cilët administrojnë me sistemet energjetike për mbartje ose distribuim të disa llojeve të energjisë, janë të detyruar që në plotësimin e obligimit për shërbim publik, prodhuesve, tregtarëve, furnizuesve dhe konsumatorëve të energjisë së llojit adekuat t’u mundësojnë qasje në ato sisteme, duke u udhëhequr nga parimet e transparencës, objektivitetit dhe mosdiskriminimit, e në pajtim me kushtet e rregulluara dhe kushtet e përcaktuara me licencën, si dhe sipas çmimeve dhe tarifave të rregulluara paraprakisht të lejuara nga Komisioni rregullator.

Personat juridikë nga paragrafi 1 i këtij neni janë të detyruar që Komisionit rregullator rregullisht t’i paraqesin të dhëna për ngarkimin dhe përgatitjen funksionale të sistemeve me të cilat administrojnë, në mënyrë dhe me kushte të përcaktuara me licencën dhe në pajtim me rregullat e rrjeteve.

Personat juridikë nga paragrafi 1 i këtij neni mund ta refuzojnë qasjen e palës së tretë të sistemit për mbartje dhe distribuim për shkak mungesës së kapacitetit, mbingarkesës së sistemit, pengesave funksionale ose rrezikimit të sigurisë, ose kualitetit në furnizim, për çka janë të detyruar të marrin vendim me të cilin do t’i arsyetojnë shkaqet për refuzim.

Kundër vendimit nga paragrafi 3 të këtij neni mund të paraqitet ankesë në Komisionin rregullator në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të vendimit. Ankesa nuk e shtyn zbatimin e vendimit.

Komisioni rregullator është i detyruar që në afat prej 8 ditësh nga dita e pranimit të ankesës të marrë vendim ndaj të njëjtës. “

Neni 6

Në nenin 41 paragrafi 1, fjalët “shfrytëzuesi i sistemit” ndryshojnë me fjalët “kryerësi i veprimtarisë mbartës ose distribuim i energjisë”.

Neni 7

Në nenin 42 paragrafi 1, fjalët “furnizues i shfrytëzuesit me energji” ndryshojnë me fjalët “kryerës i veprimtarisë mbartës ose distribuim i energjisë”.

Në paragrafin 2 fjalët: “ministra kompetente për çështjet e energjisë” zëvendësohen me fjalët “Komisioni rregullator”.

Neni 8

Pas Kreut II shtohen dy koka të reja Kreu II-a "TREGU I ENERGIJISË ELEKTRIKE" dhe Kreu II-b "TREGU I GAZIT NATYROR", dhe nenet 44-a, 44-b, 44-v, 44-g, 44-d, 44-gj, 44-e, 44-zh, 44-z, 44-x, 44-i, 44-j, 44-k, 44-l, 44-ll, dhe 44-m si vijon:

"Kreu II-a

TREGU I ENERGIJISË ELEKTRIKE

Neni 44-a

Shprehjet e veçanta të përdorura në këtë kapitull e kanë këtë kuptim:

"Bartës i licencës" është personi juridik i cili posedon licencë për kryerjen e veprimtarisë energjetike.

"Prodhuesi" është personi fizik dhe juridik i cili bën veprimtari prodhimtari të energjisë elektrike.

"Prodhues i rregulluar" është prodhuesi i energjisë elektrike për konsumatorë tariforë, i cili ka obligim t'ia shesë tërë prodhimin e vet furnizuesit të konsumatorëve tariforë me shumicë sipas marrëveshjes së rregulluar.

"Prodhues i distribuuar" është prodhuesi i energjisë elektronike nga objekti prodhuesi i cili nuk është i lidhur me rrjetin mbartës dhe nuk është shpërndarës qendror.

"Kryerës i veprimtarisë mbartës i energjisë elektrike" është personi juridik i cili bën veprimtari mbartje të energjisë elektrike dhe ekonomizon me rrjetin mbartës.

"Operator i sistemit elektroenergjetik" është personi juridik i cili bën veprimtari administrim me sistemin elektroenergjetik.

"Operator i tregut të energjisë elektrike" është personi juridik i cili bën veprimtari organizim dhe administrim me tregun e energjisë elektrike.

"Kryerës i veprimtarisë distribuim i energjisë elektrike" është personi juridik i cili bën veprimtari distribuim të energjisë elektrike dhe veprimtari administrim me sistemin distribues dhe ekonomizon me rrjetin distribues.

"Tregtar me energji elektrike" është personi juridik i cili bën veprimtari tregti me energji elektrike.

"Konsumator" është personi juridik ose fizik i cili blen energji elektrike për nevojat personale;

"Konsumator i drejtpërdrejtë" është konsumatori i cili pranon energji elektrike në pikën e dërgesës.

"Konsumator i kualifikuar" është konsumatori i cili blen lirisht energji elektrike nga tregtari, nga prodhuesi i pavarur i energjisë elektrike dhe nga importi sipas zgjidhjes personale.

"Konsumator tarifor" është konsumatori i cili blen energji elektrike sipas sistemit tarifor të përcaktuar.

"Rregulla të tregut" janë rregulla dhe dispozita komerciale për organizimin dhe administrimin në treg të energjisë elektrike.

"Rregulla të rrjetit për mbartje" janë rregulla teknike dhe kushte tjera për planifikim, qasje dhe kyçje të shfrytëzuesve në rrjetin mbartës, udhëheqje operative dhe ekonomizim me rrjetin mbartës.

"Rregulla të rrjetit për distribuim" janë rregulla teknike dhe kushte tjera për planifikim, qasje dhe kyçje të shfrytëzuesve në rrjetin distribues, udhëheqje operative dhe ekonomizim me rrjetin distribues.

"Pikë pranimit" është pika fizike në të cilën energjia elektrike futet në rrjetin mbartës, duke përfshirë edhe interkoneksionin me sistemet elektroenergjetike fqinje.

"Pikë dërgimi" është pika fizike në të cilën energjia elektrike dërgohet nga rrjeti mbartës, duke përfshirë edhe interkoneksionin me sistemet elektroenergjetike fqinje.

"Marrëveshje e rregulluar" është marrëveshja që është lëndë e lejitimit nga ana e Komisionit rregullator.

"Shërbim i rregulluar" është shërbimi të cilin e jep kryerësi i veprimtarisë mbartës i energjisë elektrike, kryerësi i veprimtarisë distribuim i energjisë elektrike, operatori i sistemit elektroenergjetik, operatori i tregut të energjisë elektrike, operatori i sistemit për distribuim të energjisë elektrike, furnizuesi me energji elektrike të konsumatorëve tariforë me shumicë dhe furnizuesi me energji elektrike të konsumatorëve tariforë me pakicë dhe

"Shërbime sistimore" janë shërbimet e domosdoshme për garantimin e punës së sigurt dhe të besueshme të sistemit elektroenergjetik të definuar në rregullat e rrjetit për mbartje dhe rregullat e rrjetit për distribuim.

Neni 44-b

Prodhuesi i energjisë elektrike mund të posedojë, të administrojë me punën e stabilimentit të prodhimit dhe të bëjë shitjen e fuqisë së energjisë elektrike dhe/ose shërbimeve sistimore.

Prodhuesi i energjisë elektrike është i detyruar:

- të sigurojë qasje në fuqinë e planifikuar elektrike, energjinë dhe/ose shërbimet sistimore deri në pikën e pranimit;

- të punojë në pajtim me ligjet, dispozitat tjera si dhe rregullat e rrjetit për mbartje dhe rregullat e rrjetit për distribuim, rregullat e tregut dhe kushtet e përcaktuara në licencat;

- të dërgojë raporte për pajisjen, stabilimentet, planet për mirëmbajtjen, disponimin e planifikuar të operatori i sistemit elektroenergjetik në pajtim me rregullat e rrjetit për mbartje.

- t'i paraqesë të gjitha marrëveshjet për shitje të energjisë elektrike, përveç të dhënave komerciale-financiare, Komisionit rregullator dhe operatorit të tregut të energjisë elektrike, dhe

- t'u përmbahet marrëveshjeve të lidhura për prodhim, respektivisht dërgimin e fuqisë, energjisë dhe/ose shërbimeve sistimore.

Prodhuesi i distribuuar i energjisë elektrike mund të bëjë shitjen e fuqisë elektrike dhe/ose energjisë tregtarëve të energjisë elektrike dhe furnizuesit të energjisë elektrike për konsumatorë tariforë me pakicë.

Prodhuesi i rregulluar i energjisë elektrike ka obligim që për sigurimin e shërbimit publik dhe pas lejitimit paraprak nga Komisioni rregullator të lidhë marrëveshje me furnizuesin me energji elektrike për konsumatorë tariforë me shumicë për shitjen e tërë fuqisë elektrike në disponim, energjisë dhe shërbimeve sistimore, të dedikuara për nevojat e konsumatorëve tariforë, sipas çmimeve dhe tarifave të rregulluara, të lejuara dhe shpallura nga Komisioni rregullator.

Prodhuesi i rregulluar është i detyruar ta dërgojë fuqinë elektrike, energjinë dhe/ose shërbimin sistemor deri në pikën e pranimit, në pajtim me marrëveshjen nga paragrafi 4 i këtij neni, t'i paraqesë raport financiar dhe revizion të raporteve financiare të përpiluara nga revizorë të autorizuar, Komisionit rregullator, t'i paraqesë raporte për punën dhe të dhënat tjera në pajtim me kushtet e përcaktuara me licencë, Komisionit rregullator.

Neni 44-v

Kryerësi i veprimtarisë bartës i energjisë elektrike është i detyruar ta mirëmbajë, ndërtojë dhe zgjerojë rrjetin mbartës dhe të njëjtin ta lidhë me prodhuesit e energjisë elektrike, si dhe me sistemet mbartëse të vendeve fqinje, në pajtim me rregullat e rrjetit për mbartje, doracakët adekuatë operative dhe në pajtim me rregullat dhe dispozitat e përcaktuara nga Komisioni rregullator.

Kryerësi i veprimtarisë mbartës i energjisë elektrike është i detyruar të:

- sigurojë dërgim të sigurt, kualitativ të energjisë elektrike përmes rrjetit mbartës, nga pikat e pranimit deri në pikat e dërgimit;

- sigurojë zhvillim dhe mirëmbajtje të rrjetit mbartës për shkak funksionimit të sigurt dhe efikas të rrjetit mbartës;

- marrë pjesë në përgatitjen e rregullave të rrjeteve për mbartje;

- që çdo vit në Komisionin rregullator të paraqesë plan për zhvillim dhe zgjerim të rrjetit mbartës për periudhën prej pesë vjet, të përgatitur në bashkëpunim me operatorin e sistemit elektroenergjetik, program vjetor për realizimin e planit, dhe raport për realizimin e programit vjetor për vitin e kaluar;

- sigurojë kyçje të konsumatorëve në rrjetin mbartës në pajtim me dispozitat e rrjetit për mbartje.

Neni 44-g

Operatori i sistemit elektroenergetik është i obliguar të sigurojë:

- administrim operativ me sistemin elektroenergetik të Republikës së Maqedonisë;
- mbartje dhe transit të energjisë elektrike përmes sistemit mbartës të Republikës së Maqedonisë;
- harmonizim të manipulimeve lëvizëse në sistemin mbartës me kryerësin e veprimtarisë mbartje e energjisë elektrike;
- punë paralele të sistemit elektroenergetik të Republikës së Maqedonisë dhe sistemeve elektroenergetike fqinje;
- përcjellje të përgatitjes teknike, funksionale, koordinimin dhe lejimin e planit për riparim të objekteve për mbartje dhe prodhim të energjisë elektrike;
- funksionim të besueshëm dhe të sigurt të sistemit elektroenergetik dhe shërbime sistemore të domosdoshme;
- zgjidhje të mbingarkesave të sistemit mbartës të energjisë elektrike në mënyrë objektive, mosdiskriminuese dhe transparente në pajtim me rregullat e rrjetit për mbartje;
- planifikim të nevojave të energjisë elektrike në bashkëpunim me operatorin e tregut të energjisë elektrike;
- llogaritje të energjisë elektrike të marrë dhe të mbartur në bashkëpunim me operatorin e tregut të energjisë elektrike;
- stabilizim të devijimeve midis konsumit vijues dhe konsumit të kontraktuar të energjisë elektrike;
- vendosje të ndryshimeve të duhura të renditjes së angazhimit të kapaciteteve prodhuese në rast të rrezikimit të sigurisë në furnizimin me energji elektrike, avarive dhe devijimeve më të mëdha të konsumit të energjisë elektrike me sasi të caktuara;
- zhvillim tekniko-teknologjik dhe mirëmbajtje të sistemit për mbikëqyrje dhe administrim me sistemin elektroenergetik, dhe
- besueshmëri në të dhënat komerciale dhe afariste të shfrytëzuesve të shërbimeve dhe sistemit.

Operatori i sistemit elektroenergetik është përgjegjës për planifikimin afatgjatë të rrjetit mbartës për garantimin e sigurisë, besueshmërisë dhe garantimin gjatë furnizimit me energji elektrike në Republikën e Maqedonisë.

Operatori i sistemit elektroenergetik është i detyruar t'i paraqesë plane, studime dhe informata tjera, Komisionit rregullator, për zmadhimin e kapaciteteve të rrjetit mbartës ose ndryshimeve të objekteve ekzistuese mbartëse, duke përfshirë planin financiar për shpenzimet e rritjes dhe ndryshimeve.

Operatori i sistemit elektroenergetik është i detyruar që Komisionit rregullator t'i paraqesë raporte për vëllimin financiar dhe fizik të shërbimeve të realizuara, në mënyrë, në kushte dhe në afate të caktuara me licencën.

Operatori i sistemit elektroenergetik është i detyruar të mbajë evidencë për punën e kapaciteteve prodhuese dhe kapacitetit të rrjetit mbartës, të bëjë parashikimin e kërkesës së energjisë elektrike dhe të përgatisë raport për nevojat e energjisë elektrike dhe nevojat për kapacitete të reja mbartëse dhe për këtë ta informojë Komisionin rregullator, me kërkesë të tij.

Operatori i sistemit elektroenergetik është i detyruar që, pas lejimit paraprak të Komisionit rregullator, të miratojë dhe të shpallë në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë" rregullat e rrjetit për mbartje me të cilat veçmas rregullohen:

- kushtet tekniko-teknologjike për lidhjen e objekteve elektroenergetike, aparateve dhe stabilimenteve;
- kushtet teknike dhe kushtet tjera për funksionimin e sigurt dhe të garantuar të sistemit mbartës;
- planifikimi dhe zhvillimi i sistemit mbartës;
- masat, aktivitetet dhe procedurat në rast të avarive;
- kushtet dhe mënyra e qasjes së palëve të treta në sistemin mbartës;
- kërkesat funksionale dhe klasa e saktësisë së instrumenteve matëse;

- kriteret për sigurimin e shërbimeve sistemore;
- renditja dhe shpërndarja e energjisë elektrike;
- kualiteti i energjisë elektrike që dërgohet përmes sistemit mbartës;
- parashikimi afatgjatë i konsumit të energjisë elektrike;
- mbikëqyrja dhe kontrolli i sistemeve për administrim operativ.

Personat të cilët janë përgjegjës për udhëheqjen e përditshme gjatë kryerjes së veprimtarisë operator i sistemit elektroenergetik, nuk mund të marrin pjesë në marrjen e vendimeve që kanë të bëjnë me kryerjen e veprimtarive, prodhimin e energjisë elektrike, distribuimin e energjisë elektrike dhe tregtinë me energji elektrike.

Neni 44-d

Operatori i tregut të energjisë elektrike është përgjegjës për funksionim efikas të tregut, administrimin me sistemin e blerjes dhe shitjes së energjisë elektrike në pajtim me parimet e punës së tregut dhe për zhvillim të tregut të organizuar të energjisë elektrike në pajtim me parimet e punës publike, transparencës, mosdiskriminimit dhe konkurrencës, i siguron të gjitha shërbimet e përcaktuara me këtë ligj dhe në pajtim me kushtet e dhëna në licencë, sipas çmimeve të rregulluara dhe kushteve të lejuara dhe shpallura nga Komisioni rregullator.

Operatori i tregut të energjisë elektrike i përgatit dhe i paraqet ministrisë kompetente për çështjet nga fusha e energjetikës dhe Komisionit rregullator, por jo më vonë se deri më 30 tetor çdo vit kalendarik, parashikime njëvjeçare, pesëvjeçare dhe dhjetëvjeçare të kërkesës së energjisë elektrike në Republikën e Maqedonisë.

Operatori i tregut të energjisë elektrike bën parashikimin dhe planifikimin e furnizimit dhe kërkesës mbi bazë të marrëveshjeve të lidhura për shitblerje, me qëllim të garantimit të sigurimit të përditshëm.

Operatori i tregut të energjisë elektrike për çdo ditë përgatit dhe paraqet plan për shpërndarje, për përmbushjen e ngarkesës, operatorit të sistemit elektroenergetik dhe bën azhurnimin e planit të intervaleve të rregullta kohore, siç është e paraparë me rregullat e tregut.

Operatori i tregut për energji elektrike mban evidencë dhe plan të transaksioneve fizike të energjisë elektrike, në pajtim me të gjitha marrëveshjet për shitblerjen e energjisë elektrike.

Operatori i tregut të energjisë elektrike është i detyruar të sigurojë besueshmërinë e të dhënave komerciale dhe afariste të pjesëtarëve të tregut të energjisë elektrike, të cilat ka qasje.

Operatori i tregut të energjisë elektrike përcakton kërkesa për garanci financiare për transaksionet me energji elektrike në tregun e energjisë elektrike nga kryerësit e veprimtarive dhe nga konsumatorët të cilët marrin pjesë në tregun e energjisë elektrike përmes operatorit të tregut të energjisë elektrike dhe operatorit të sistemit elektroenergetik.

Operatori i tregut të energjisë elektrike cakton bankën, sipas procedurës paraprake transparente të realizuar, si agjent për barazim dhe lidh marrëveshje, paraprakisht të lejuar nga Komisioni rregullator, me bankën e zgjedhur me qëllim të barazimit të obligimeve financiare të të gjithë pjesëmarrësve në treg, në pajtim me rregullat e tregut.

Operatori i tregut të energjisë elektrike është i detyruar që, pas lejimit paraprak të Komisionit rregullator, të miratojë dhe të shpallë në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë" rregullat e tregut me të cilat veçmas rregullohen:

- organizimi i tregut të energjisë elektrike;
- vendosja, organizimi dhe kontrolli i tregtisë me fuqinë, energjinë elektrike dhe shërbimet sistemore, duke përfshirë edhe tregtinë ndërkombëtare;
- parashikimi afatshkurtër (javor, ditor dhe i orës) i kërkesës së energjisë elektrike;
- procedura e barazimit të transaksioneve të kontraktuara dhe realizuara në bazë të matjes së bërë nga ana e Operatorit të sistemit elektroenergetik;

- përcjellja e gjendjeve dhe dukurive të tregut të energjisë elektrike me qëllim të pengimit të veprimeve jokonkurrenste;

- mekanizmi për kërkimin dhe fitimin e informatave nga kryerës tjerë të veprimtarive për zhvillimin e marrëdhënieve konkurrenste të tregut;

Neni 44-gj

Furnizuesi me energji elektrike për konsumatorët tariforë me shumicë bën furnizimin e sasive të nevojshme të fuqisë dhe energjisë elektrike nga prodhuesi i rregulluar, nga prodhuesit tjerë të energjisë elektrike dhe/ose tregtarët me energji elektrike, si dhe kapacitetin e duhur mbartës dhe shërbimet e rregulluara, për nevojat e furnizuesit me energji elektrike të konsumatorëve tariforë me pakicë dhe të konsumatorëve tariforë të kyçur direkt në rrjetin mbartës.

Furnizuesi me energji elektrike për furnizues tarifor me shumicë lidh marrëveshje të rregulluara, të lejuara nga Komisioni rregullator, me prodhuesin e rregulluar për blerjen e fuqisë së plotë, energjisë dhe shërbimeve sistimore.

Furnizuesi me energji elektrike për konsumator tarifor me shumicë lidh marrëveshje të rregulluara për shitjen e fuqisë dhe energjisë me furnizuesin me energji elektrike të konsumatorëve tariforë me pakicë dhe me konsumatorët tariforë drejtpërdrejt.

Furnizuesi me energji elektrike për konsumatorët tariforë me shumicë mund të lidhë marrëveshje për shitje, ose në mënyrë tjetër të bëjë shitjen e fuqisë së tepërt, energji ose shërbime sistimore në mënyrë dhe me kushte të lejuara nga Komisioni rregullator.

Furnizuesi me energji elektrike për konsumatorët tariforë me shumicë i zbaton procedurat e ankandit për furnizimin e energjisë elektrike nga kapacitete të reja prodhuese me lidhjen e marrëveshjes afatgjate.

Furnizuesi me energji elektrike për konsumator tarifor me shumicë e ruan tërë dokumentacionin dhe evidencën e ankandit të fuqisë, energjisë dhe shërbimeve sistimore dhe mundëson qasje deri te i njëjti me kërkesë të Komisionit rregullator. Furnizuesi me energji elektrike për konsumator tarifor me shumicë, Komisionit rregullator i paraqet raporte detalet hollësisht mujore për fuqinë e furnizuar, energjinë elektrike dhe shërbimet sistimore.

Neni 44-e

Kryerësi i veprimtarisë energjetike distribuim i energjisë elektrike e bën edhe veprimtarinë energjetike administrim me sistemin për distribuim të energjisë elektrike.

Kryerësi i veprimtarisë distribuim i energjisë elektrike është i detyruar të administrojë, mbajë, ndërtojë dhe zgjerojë sistemin për distribuim dhe ka të drejtë dhe obligim për instalimin dhe mirëmbajtjen e pajisjeve të domosdoshme për funksionimin e sistemit për distribuim, në pajtim me rregullat e rrjetit për distribuim.

Kryerësi i veprimtarisë distribuim i energjisë elektrike është i detyruar të garantojë distribuimin e sigurt dhe kualitativ dhe dërgimin e energjisë elektrike përmes sistemit distribuim të energjisë elektrike.

Kryerësi i veprimtarisë distribuim i energjisë elektrike është i detyruar t'i paraqesë Komisionit rregullator plan pesëvjeçar për ndërtimin dhe zgjerimin e sistemit distribuim, i cili duhet të azhurnohet së paku një herë në vit.

Kryerësi i veprimtarisë distribuim i energjisë elektrike është i detyruar t'i paraqesë raport Komisionit rregullator për pajisjen, stabilimentet dhe shitjen reale dhe atë të paraparë të shërbimeve për distribuim dhe të pako shërbimeve për energji elektrike për shkak vlerësimit të resurseve të sektorit dhe karakteristikave të tregut në pajtim me kushtet e rregulluara me licencë.

Personat të cilët janë përgjegjës për udhëheqjen e përditshme gjatë kryerjes së veprimtarisë operator i sistemit për distribuim të energjisë elektrike, nuk mund të marrin pjesë në marrjen e vendimeve që kanë të bëjnë në kryerjen e veprimtarive, prodhimin e energjisë elektrike, mbartjen e energjisë elektrike dhe tregtisë me energji elektrike.

Kryerësi i veprimtarisë distribuim i energjisë elektrike është i detyruar që, sipas lejimit paraprak të Komisionit rregullator, të miratojë dhe të shpallë në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë" rregullat e rrjetit të distribuimit me të cilat veçmas rregullohen:

- kushtet teknike-teknologjike për lidhjen e objekteve elektroenergjetike, aparateve dhe stabilimenteve;
- kushtet teknike dhe kushtet tjera për funksionimin e garantuar dhe të sigurt të sistemit distribuim;
- planifikimi, mirëmbajtja dhe zhvillimi i sistemit distribuim;
- faturimi i energjisë elektrike të dërguar;
- masat, aktivitetet dhe procedurat në rast të avarive;
- kushtet dhe mënyra e qasjes të palëve të treta në sistemin distribuim;
- kërkesat funksionale dhe klasa e saktësisë së aparateve matëse si dhe mënyra e matjes së energjisë elektrike dhe fuqisë;
- dërgimi i të dhënave për parashikim afatgjatë të kërkesës së energjisë elektrike deri te operatori i sistemit elektroenergjetik; dhe
- mbikëqyrja dhe kontrolli i sistemeve për administrim operativ me sistemin distribuim.

Neni 44-zh

Furnizuesi i energjisë elektrike për konsumuesit tariforë me pakicë, bën energji elektrike dhe fuqi, nga furnizuesi i energjisë elektrike për konsumatorë tariforë me shumicë dhe nga prodhuesit distribuim të energjisë elektrike, si dhe nga kapaciteti mbartës dhe distribuim i nevojshëm dhe kushteve të rregulluara, për nevojat e konsumatorëve tariforë të kyçur në sistemin distribuim, me çmime të lejuara dhe të shpallura nga Komisioni rregullator.

Furnizuesi i energjisë elektrike për konsumatorë tariforë me pakicë bën faturimin e energjisë elektrike të dërguar dhe fuqisë, në pajtim me sistemin tarifor, në bazë të leximit të njehsorëve.

Furnizuesi i energjisë elektrike për konsumatorë tariforë me pakicë ka të drejtë të:

- qasjes në çdo pronë ose objekt deri te njehsori për shkak kontrollit, instalimit, mbikëqyrjes, ndërrimit dhe zëvendësimit të njehsorit;
- qasjes në secilën pronë ose objekt deri te njehsori për shkak të përjashtimit të dërgimit të energjisë elektrike, në rast kur pronari ose banuesi bën kundërvajtje të këtij ligji ose e ka bërë pagesën për energjinë elektrike në pajtim me obligimet e marrëveshjes për furnizimin ose afatet dhe kushtet për dhënie e shërbimit.

Furnizuesi i energjisë elektrike për konsumatorët tariforë me pakicë është i detyruar të përgatisë bilance për nevojat e konsumatorëve tariforë të kyçur në sistemin distribuim të energjisë elektrike dhe ia paraqet operatorit të tregut të energjisë elektrike, në pajtim me rregullat e tregut, rregullat e rrjetit për mbartje dhe rregullat e rrjetit për distribuim.

Neni-44-z

Tregtari me energji elektrike bën energji elektrike për shkak të rishitjes së energjisë elektrike konsumatorëve të kualifikuar, furnizuesit me energji elektrike të konsumatorëve tariforë me shumicë ose personave jashtë vendit, ose kryen funksion të ndërmjetësuesit tregtar për shitblerjen e energjisë elektrike në vend ose jashtë vendit.

Tregtari me energji elektrike është i obliguar, që operatorit të tregut të energjisë elektrike t'i dërgojë informatë për sasi dhe diagramin e energjisë elektrike nga marrëveshjet për shitjen e energjisë elektrike të lidhura me konsumatorët e kualifikuar, marrëveshjet e import-eksportit si edhe marrëveshjet për transit përmes rrjetit përçues.

Tregtari me energji elektrike siguron kapacitet të mjaftueshëm përçues dhe shërbime të rregulluara në përputhje me tarifën e zbatueshme, rregullat e tregut dhe rregullat rrjetore për përçim, për energjinë elektrike dhe/ose fuqinë të cilën është obliguar t'ua dërgojë konsumatorëve të drejtpërdrejtë.

Tregtari me energji elektrike siguron kapacitet të mjaftueshëm për çues dhe për distribucion dhe shërbime të rregulluara në përputhje me tarifën e zbatueshme, me rregullat e tregut, me rregullat rrjetore për përçim dhe rregullat rrjetore për distribucion, për energjinë elektrike dhe/ose fuqinë të cilën është obliguar t'ua dërgojë konsumatorëve të kyçur në rrjetin e distribucionit.

Tregtari me energji elektrike është i obliguar:

- të punojë në përputhje me rregullat e tregut në aspekt të besueshmërisë dhe vëllimit të furnizimit, me qëllim që të përmbushen obligimet ndaj blerësve;

- t'i përmbushë kërkesat për garanci financiare të përcaktuara nga ana e operatorit të tregut të energjisë elektrike që kanë të bëjnë me transaksionet e marrëveshjes;

- të parashtrijë në afat të përcaktuar në Komisionin rregullues, me kërkesë të tij, informata dhe raporte për transaksionet dhe aktivitetet afariste të cilat lindin, përfundojnë ose kalojnë përmes territorit të Republikës së Maqedonisë; dhe

- të punojë në përputhje me ligjet e Republikës së Maqedonisë, me rregullat e përcaktuara nga ana e Komisionit rregullues, me rregullat rrjetore për përçim, me rregullat rrjetore për distribucion, doracakët operues dhe rregullat e tregut.

Neni 44-x

Cilësinë e konsumatorëve të kualifikuar, mund ta fitojnë konsumatorët e drejtpërdrejtë të cilët konsumojnë ose planifikojnë të konsumojnë së paku 20 GWh energji elektrike gjatë çdo viti kalendarik.

Me përjashtim të paragrafit 1 të këtij neni, Qeveria e Republikës së Maqedonisë me vendim, mund ta zgjerojë kategorinë e konsumatorëve të cilët mund ta fitojnë cilësinë e konsumatorit të kualifikuar në bazë të kriterëve, të cilat e përfshijnë konsumimin, nivelin e tensionit, grupet e konsumatorëve ose tipin e rrjetit (përçues ose për distribucion).

Qeveria e Republikës së Maqedonisë, vendimin nga paragrafi 2 i këtij neni, e merr në bazë të obligimeve të cilat dalin nga marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara, nga ndikimi mbi sigurinë e sistemit, nga kushtet për planifikimin e sistemit si edhe mundësitë për financimin e investimeve që kanë të bëjnë me ndryshimin dhe ndikimin e tyre mbi tarifën.

Vendimet për fitimin e cilësisë të konsumatorëve të kualifikuar të marra në bazë të vendimit nga paragrafi 2 të këtij neni, janë në fuqi prej ditës së parë të vitit vijues kalendarik.

Konsumatorët e kualifikuar mund të lidhin marrëveshje për fuqi dhe energji, me prodhuesit e energjisë elektrike dhe me tregtarët me energji elektrike dhe janë të obliguar që ta evidentojnë çdo marrëveshje të atillë për blerjen e energjisë te operatori i tregut të energjisë elektrike.

Konsumatorët e kualifikuar janë të obliguar t'i dërgojnë nevojat për energji elektrike dhe fuqi, te operatori i tregut të energjisë elektrike, në përputhje me rregullat e tregut, me rregullat rrjetore për përçim dhe rregullat rrjetore për distribucion.

Ndryshimi i cilësisë së konsumatorit të kualifikuar në cilësi të konsumatorit tarifor respektivisht cilësinë e konsumatorit tarifor në cilësinë e konsumatorit të kualifikuar, nuk mund të bëhet para skadimit të afatit prej një viti nga dita e ndryshimit të fundit të cilësisë.

Personi juridik ose fizik i cili do ta ndryshojë cilësinë e konsumatorit të kualifikuar në cilësi të konsumatorit tarifor, respektivisht në cilësinë e konsumatorit tarifor në cilësi të konsumatorit të kualifikuar, në Komisionin rregullator dorëzon dokumentacion përkatës nga i cili mund të shihet niveli i planifikuar i konsumimit.

Konsumatorët e kualifikuar i shpall me vendim Komisionin rregullues, në afat prej 60 ditësh nga dita e parashtrimit të kërkesës për fitimin e cilësisë së konsumatorit të kualifikuar.

Vendimi nga paragrafi 9 i këtij neni, i dërgohet operatorit të tregut të energjisë elektrike.

Komisioni rregullues i përcakton kushtet më të përafërta për mënyrën dhe procedurën për fitimin dhe pushtimin e cilësisë së konsumatorit të kualifikuar dhe e mban, e mirëmban dhe e shpall listën e konsumatorëve të kualifikuar në "Gazetën zyrtare të republikës së Maqedonisë.

Kreu II-b.

TREGU I GAZIT NATYROR

Neni 44-i

Shprehjet e veçanta që përdoren në këtë kapitull, e kanë kuptimin si vijon:

"**Mbartja e gazit natyror**" është transporti i gazit natyror nëpër gazsjellësin me presion të lartë, prej hyrjes në Republikën e Maqedonisë përmes stacioneve kryesore për pranim-dorëzim deri në stacionet matëse-rregulluese të konsumatorëve të drejtpërdrejtë dhe deri në stacionet matëse-rregulluese të sistemeve për distribucion, duke i përfshirë edhe stacionet matëse-rregulluese;

"**Ushtues i detyrës mbartja e gazit natyror**" është personi juridik i cili e ushtron veprimtarinë e mbartjes së gazit natyror në territorin e Republikës së Maqedonisë, si edhe transitin e gazit natyror përmes sistemit për mbartjen e gazit natyror.

"**Operator i sistemit për mbartjen e gazit natyror**" është personi juridik i cili e ushtron veprimtarinë e administrimit të sistemit për mbartjen e gazit natyror;

"**Distribucion**" është transporti i gazit natyror përmes rrjetave gazsjellëse me presion të ulët, rajonale dhe lokale, prej vendit të kyçjes në sistemin mbartës deri te konsumatorët e gazit natyror të kyçur në rrjetin gazsjellës për distribucion.

"**Ushtues i veprimtarisë distribuim i gazit natyror**" është personi juridik i cili e ushtron veprimtarinë distribuim të gazit natyror, veprimtarinë e menaxhimit me sistemin për distribuim dhe veprimtarinë furnizim me gaz natyror për konsumatorët e rrjetit distributiv në një zonë të caktuar të territorit të Republikës së Maqedonisë;

"**Rregulla të rrjetit**" janë rregulla teknike për funksionim dhe kushte të tjera për qasjen dhe lidhjen e shfrytëzuesve në sistemin për mbartje dhe distribuim;

"**Shërbim tarifor**" është shërbimi të cilin e jep ushtuesi i veprimtarisë mbartje të gazit natyror, operatori i sistemit për mbartje të gazit natyror, ushtuesi i veprimtarisë distribuim të gazit natyror dhe ushtuesi i veprimtarisë menaxhim me distribuimin e gazit natyror;

"**Shfrytëzues i sistemit gazsjellës**" është personi juridik ose fizik i cili e furnizon sistemin me gaz apo furnizohet me gaz nga sistemi;

"**Konsumator**" është personi juridik ose fizik i cili blen gaz natyror për nevoja vetjake apo për nevojat e konsumatorëve tariforë të cilët i furnizon;

"**Konsumator i drejtpërdrejtë**" është konsumatori i cili furnizohet me gaz natyror në mënyrë të drejtpërdrejtë nga sistemi mbartës gazsjellës;

"**Konsumator tarifor**" është konsumatori i cili blen gaz natyror sipas zërave të përcaktuar tariforë;

"**Konsumator i kualifikuar**" është konsumatori i cili lirisht blen gaz natyror nga tregtari apo nga importi sipas zgjedhjes vetjake;

"**Tregtar**" është personi juridik i cili e ushtron veprimtarinë tregti me gaz natyror;

"**Shërbime sistimore**" janë shërbime të domosdoshme për sigurimin e punimeve të sigurta dhe të besueshme të sistemit gazsjellës të përkufizuara në rregullat e rrjetit për mbartje dhe në rregullat e rrjetit për distribuim të gazit natyror.

Neni 44-j

Ushtuesi i veprimtarisë energjetike mbartje të gazit natyror detyrimisht duhet të sigurojë:

- funksionim të sigurt të rrjetit mbartës gazsjellës;
- zhvillim dhe mirëmbajtje në gjendje të rregullt të sistemit për mbartje dhe kapaciteteve të tjera që janë në funksion të mbartjes si dhe të llojeve interkonektive me sistemet e tjera në përputhje me rregullat për punë me sistemin për mbartje të gazit natyror dhe me planet për zhvillimin e sistemit;

- lidhje me sistemet për mbartje të gazit natyror të shteteve të tjera;

- ndërmarrje të të gjitha masave të përcaktuara për siguri gjatë shfrytëzimit të sistemit për mbartje dhe kapaciteteve të tjera që janë në funksion të mbartjes, si edhe masave për mbrojtësen e ambientit jetësor; dhe

- mbartje cilësore të gazit natyror.

Ushtruesi i veprimtarisë mbartje të gazit natyror nuk mund t'i ushtrojë veprimtaritë e distribuimit, menaxhimit me sistemin për distribuim, furnizimin me gaz natyror të konsumatorëve tariforë dhe tregtinë me gaz natyror.

Ushtruesi i veprimtarisë mbartje të gazit natyror njëkohësisht mund ta ushtrojë edhe veprimtarinë e menaxhimit me sistemin për mbartje të gazit natyror.

Neni 44-k

Operatori i sistemit për mbartje të gazit natyror detyrimisht duhet të sigurojë:

- transport të besueshëm dhe të sigurt të gazit natyror nëpër sistemin për mbartje;

- menaxhim operativ me sistemin për mbartje të gazit natyror përmes rregullimit të rrjedhës dhe trysnisë së gazit natyror nëpër sistemin për mbartje të gazit natyror;

- harmonizim të manipulimit lëvizës në sistemin për mbartje me ushtruesin e veprimtarisë energjetike mbartje të gazit natyror;

- përcjellje të përgatitjes teknike dhe funksionale të objekteve për mbartje dhe distribuim të gazit natyror dhe lejen e orarit për riparime të objekteve për mbartje të gazit natyror;

- baraspeshën e heqjes dorë ndërmjet konsumit vijues dhe kontraktues të gazit natyror;

- furnizim të gazit natyror për shkak të sigurimit të shërbimeve sistemore;

- shfrytëzim, mirëmbajtje dhe përparim të sistemeve për mbikëqyrje dhe menaxhim me sistemin për mbartje të gazit natyror dhe;

- sigurimin e besueshmërisë së të dhënave afariste të shfrytëzuesve të sistemit për mbartje të gazit natyror.

Personat të cilët janë përgjegjës për udhëheqjen e përditshme gjatë ushtrimit të veprimtarisë operator i sistemit për mbartje të gazit natyror, nuk mund të marrin pjesë në marrjen e vendimeve që kanë të bëjnë me ushtrimin e veprimtarive të tjera të gazit natyror.

Operatori i sistemit për mbartje të gazit natyror, sipas lejes paraprakisht të marrë nga Komisioni rregullator, i nxjerr dhe shpall në Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë, rregullat e rrjetit për mbartje të gazit natyror me të cilat në veçanti rregullohen:

- kushtet teknike për lidhjen e sistemit për mbartje të gazit natyror;

- kushtet teknike për funksionim të sigurt të sistemit për mbartje të gazit natyror;

- masat, aktivitetet dhe procedurat në rast të avarive;

- kushtet dhe mënyra e qasjes së palëve të treta në sistemin për mbartje të gazit natyror;

- kërkesat funksionale dhe klasa e saktësisë së aparateve matëse si edhe mënyra e matjes së gazit natyror; dhe

- mënyra e sigurimit të shërbimeve sistemore.

Ushtruesi i veprimtarisë energjetike operator i sistemit për mbartje të gazit natyror nuk mund t'i ushtrojë veprimtaritë e: distribuimit, menaxhimit me sistemin për distribuim, furnizimin me gaz natyror të konsumatorëve tariforë dhe tregtinë me gaz natyror.

Operatori i sistemit për mbartje të gazit natyror njëkohësisht mund të jetë edhe ushtrues i veprimtarisë energjetike mbartje të gazit natyror.

Neni 44-ll

Kryerësi i veprimtarisë së distribuimit të gazit natyror obligohet të sigurojë:

- funksionimin e sigurt dhe të garantuar të rrjetit distributiv gazsjellës;

- zhvillimin dhe mirëmbajtjen në gjendje të rregullt të sistemit të distribuimit dhe kapaciteteve të tjera që janë në funksion të sistemit të distribuimit, në pajtim me rregullat e rrjetit për distribuimin e gazit natyror dhe me planet për zhvillimin e sistemit;

- marrjen e të gjitha masave të përcaktuara të sigurisë gjatë shfrytëzimit të sistemit për distribuimin e gazit natyror dhe kapaciteteve të tjera që janë në funksion të sistemit të distribuimit të gazit natyror, si dhe masave për mbrojtjen e ambientit jetësor;

- dërgimin e gazit natyror përmes sistemit të distribuimit nga vendi i kyçjes së sistemit për bartjen e gazit natyror deri te konsumatorët e gazit natyror të kyçur në sistemin e distribuimit, në mënyrë dhe kushte të përcaktuara me ligj, me dispozitë tjetër dhe në pajtim me kushtet e përcaktuara në licencë, dhe

- dërgimin kualitativ të gazit natyror përmes sistemit të distribuimit.

Kryerësi i veprimtarisë së distribuimit të gazit natyror kryen edhe veprimtarinë e udhëheqjes me sistemin e distribuimit të gazit natyror dhe për këtë obligohet të sigurojë:

- udhëheqjen operative me sistemin e distribuimit të gazit natyror në pajtim me kushtet e përcaktuara me ligj, dispozitë tjetër dhe licencën për udhëheqjen me sistemin e distribuimit;

- harmonizimin e manipulimit të qarkullimit në sistem për shkak të kryerjes së papenguar të distribuimit të gazit natyror;

- rregullimin e rrjedhës dhe shtypjes së gazit natyror në sistemin e distribuimit të gazit natyror;

- mbikëqyrjen dhe testimin e sistemit për distribuimin e gazit natyror;

- përcjelljen e përgatitjes teknike dhe funksionale të objekteve të distribuimit të gazit natyror dhe lejin e orarit për riparimet;

- përgatitjen e bilanceve vjetore për nevojat e konsumatorëve tariforë dhe në bazë të tyre lidhjen e marrëveshjeve vjetore për blerjen e gazit natyror në pajtim me licencën për furnizim me gaz natyror të konsumatorëve tariforë;

- ekuilibrimin e lëshimeve ndërmjet konsumimit vijues dhe të kontraktuar të gazit natyror;

- kushtet, mënyrën dhe procedurën e blerjes së gazit natyror për sigurimin e shërbimeve sistemore;

- parashikimin afatgjatë të kërkesës për gaz natyror; dhe

- besueshmërinë e të dhënave afariste të shfrytëzuesve të sistemit të distribuimit të gazit natyror të cilat i ka në qasje.

Kryerësi i veprimtarisë energjetike të udhëheqjes me sistemin e distribuimit të gazit natyror obligohet, pas lejitit paraprak të Komisionit rregullues, t'i miratojë dhe shpallë në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë" rregullat e rrjetit të distribuimit të gazit natyror me të cilat veçanërisht rregullohen:

- kushtet teknike-teknologjike për lidhjen e konsumatorëve në sistemin për distribuimin e gazit natyror;

- kushtet teknike dhe të tjera për funksionimin e sigurt të sistemit për distribuimin e gazit natyror;

- masat, aktivitetet dhe procedurat në rast të avarive;

- kushtet dhe mënyrën për qasjen e palëve të treta në sistemin e distribuimit të gazit natyror;

- kërkesat funksionale dhe klasën e saktësisë të aparateve matëse si dhe mënyrën e matjes së gazit natyror; dhe

- mënyrën e sigurimit të shërbimeve sistemore.

Kryerësi i veprimtarisë energjetike të distribuimit të gazit natyror kryen edhe detyrën e furnizimit ma gaz natyror të konsumatorëve tariforë të kyçur në sistemin e distribuimit.

Kryerësi i veprimtarisë energjetike të distribuimit të gazit natyror obligohet të garantojë furnizimin e pandërprerë dhe të sigurt me gaz natyror të konsumatorëve tariforë, në mënyrë dhe në pajtim me normativën e këtij grupi të konsumatorëve.

Personat që janë përgjegjës për udhëheqjen e përditshme gjatë kryerjes së veprimtarisë operator i sistemit të distribuimit të gazit natyror nuk mund të marrin pjesë në miratimin e vendimeve që kanë të bëjnë me kryerjen e veprimtarive të bartjes së gazit natyror dhe tregtisë me gaz natyror.

Kryerësi i veprimtarisë energjetike të distribuimit të gazit natyror nuk mund të kryejë veprimtarinë e bartjes dhe udhëheqjes me bartjen e gazit natyror.

Neni 44-l

Tregtari i gazit natyror është person juridik i cili në bazë të licencës kryen veprimtari të tregtisë me gaz natyror në territorin e Republikës së Maqedonisë.

Tregtari i gazit natyror e siguron gazin nga importi ose nga tregtarë të tjerë të gazit natyror dhe ua shet konsumatorëve të kualifikuar dhe/ose kryerësve të veprimtarisë së furnizimit me gaz natyror të konsumatorëve tariforë.

Tregtari i gazit natyror mund të kryejë veprimtarinë e furnizimit me gaz natyror të konsumatorëve tariforë të lidhur drejtpërdrejt në sistemin për bartje në bazë të licencës për furnizimin e këtyre konsumatorëve dhe në pajtim me tarifën dhe çmimet e përcaktuara dhe rregullat e dispozitat e tjera për furnizimin e konsumatorëve tariforë.

Licenca për furnizimin e konsumatorit të caktuar tarifor të lidhur drejtpërdrejt në sistemin e bartjes mund t'i jepet vetëm një personi juridik.

Tregtari i gazit natyror obligohet që operatorit të sistemit për bartjen e gazit natyror, t'i paraqesë informata për sasi të gazit natyror nga marrëveshjet për dërgesë të gazit natyror të lidhura me konsumatorët e kualifikuar ose me kryerësit e veprimtarisë së distribuimit të gazit natyror.

Tregtari i gazit natyror siguron kapacitetin e mjaftueshëm të bartjes dhe distribuimit dhe shërbimet tarifore në pajtim me tarifën që zbatohet, rregullat e tregut, rregullat e rrjetit për bartje dhe rregullat e rrjetit për distribuim, për sasi të gazit natyror që është obliguar t'i dërgojë.

Tregtari i gazit natyror obligohet në afat prej dhjetë ditësh nga dita e nënshkrimit të marrëveshjes për qira, përkatësisht shfrytëzimit të kapacitetit për magazinim, operatorit të sistemit për bartjen e gazit natyror t'i dorëzojë kopje nga marrëveshja e njëjtë.

Tregtari me gaz natyror obligohet:

- të punojë në pajtim me dispozitat e përcaktuara nga Komisioni rregullues, me rregullat e rrjetit për bartje, me rregullat e tregut për distribuim dhe doracakëve operativ, me qëllim që të plotësohen obligimet ndaj blerësve, dhe
- me kërkesën e Komisionit rregullues të paraqesë në afatin e caktuar informata dhe raporte për transaksionet e kryera dhe që priten të kryhen dhe aktivitetet afariste.

Neni 44-m

Cilësinë e konsumatorit të kualifikuar të gazit natyror mund ta marrin kategoritë e konsumatorëve:

- konsumatori, shpenzimi vjetor i të cilit është më i madh se 10.000.000 m³ gaz natyror; dhe
- kryerësi i detyrës së distribuimit të gazit natyror për konsumatorët tariforë.

Me përjashtim të paragrafit 1 të këtij neni, Qeveria e Republikës së Maqedonisë mundet me vendim t'i shtojë kategoritë e atyre që mund të fitojnë cilësinë e konsumatorëve të kualifikuar në bazë të kritereve, që mund të përfshijnë konsumin, shtypjen, grupet e konsumatorëve ose vendin e kycjes.

Qeveria e Republikës së Maqedonisë vendimin nga paragrafi 2 i këtij neni e miraton në bazë të obligimeve që dalin nga marrëveshjet e ratifikuara ndërkombëtare, ndikimit ndaj sigurisë së sistemit, kushteve për planifikimin e sistemit, si dhe mundësive për financimin e investimeve lidhur me ndryshimin dhe ndikimin e tyre ndaj tarifave.

Aktvendimet për marrjen e cilësisë të konsumatorit të kualifikuar të miratuara në bazë të vendimit nga paragrafi 2 i këtij neni vlejnë nga dita e parë e vitit vijues kalendarik.

Ndryshimi i cilësisë së konsumatorit të kualifikuar në cilësinë e konsumatorit tarifor, përkatësisht cilësisë së konsumatorit tarifor në cilësinë e konsumatorit të kualifikuar, nuk mund të kryhet para skadimit të afatit prej një viti nga dita e ndryshimit të fundit të cilësisë.

Konsumatorët e kualifikuar i shpall me aktvendim Komisioni rregullues në afat prej 60 ditëve nga dita e paraqitjes së kërkesës për marrjen e cilësisë së konsumatorit të kualifikuar.

Aktvendimi nga paragrafi 6 i këtij neni paraqitet te kryerësi i veprimtarisë së udhëheqjes me sistemin e bartjes së gazit natyror, te kryerësi i veprimtarisë së udhëheqjes me sistemin e distribuimit dhe te kryerësi i veprimtarisë së furnizimit me gaz natyror të konsumatorëve tariforë.

Personi fizik ose juridik i cili nuk ka qenë konsumator i kualifikuar i gazit natyror, kërkesës për marrjen e cilësisë së konsumatorit të kualifikuar në shtojcë i bashkëngjitet dokumentacionin përkatës prej të cilit mund të shihet niveli i planifikimit të konsumit të gazit natyror.

Gjatë ndryshimit të cilësisë së konsumatorit tarifor të gazit natyror në cilësinë e konsumatorit të kualifikuar, kërkesës për marrjen e cilësisë së konsumatorit të kualifikuar në shtojcë i bashkëngjitet dokumentacioni përkatës prej të cilit mund të shihet niveli i planifikimit të konsumit të gazit natyror.

Komisioni rregullues i përcakton kushtet më të përafërta për mënyrën dhe procedurën e marrjes dhe heqjes së cilësisë së konsumatorit të kualifikuar dhe e udhëheq, mban dhe shpall listën e konsumatorëve të kualifikuar.

Konsumatorët e kualifikuar obligohen, përfundimisht me muajin tetor të vitit vijues, t'ia paraqesin sasi të planifikuara të gazit natyror për vitin e ardhshëm operatorit të sistemit për bartjen e gazit natyror dhe Komisionit rregullues, si dhe kryerësit të detyrës së udhëheqjes me sistemin e distribuimit të gazit natyror nëse furnizohen përmes rrjetit të distribuimit.

Neni 9

Neni 50 ndryshon si vijon:

"Kryerësit e veprimtarive nga neni 2 i këtij ligji nuk mund të fillojnë me kryerjen e veprimtarisë pa siguruar licencën për kryerjen e veprimtarisë energjetike (në tekstin e mëtejshëm: licencën) nga Komisioni rregullues.

Licencë nuk duhet për kryerjen e veprimtarive si vijon:

- prodhimin e energjisë elektrike ekskluzivisht për nevojat vetanake, gjatë të cilit nuk shfrytëzohet sistemi bartës ose distributiv i energjisë elektrike;
- magazinimin e naftës dhe derivateve të naftës për nevojat vetanake;
- tregtinë me pakicë me naftë dhe derivatet e naftës;
- tregtinë me pakicë me gazin e naftës në gjendje të lëngshme në enët nën presion;
- prodhimin e energjisë për nxehje ose energjisë gjeotermale për nevojat vetanake; dhe
- transportin e naftës dhe derivateve të naftës me autocisterna ose cisterna hekurudhore dhe mjete të tjera transportuese si dhe magazinimin e tyre.

Licenca jepet për periudhën prej tre deri 35 vjet, varësisht nga lloji i veprimtarisë energjetike, shuma e mjeteve të duhura për kryerjen e veprimtarisë energjetike, kohëzgjatja e të drejtës së shfrytëzimit të resursit përkatës energjetik, sigurimi i interesit publik, si dhe kërkesa e kryerësit të veprimtarisë energjetike.

Personit të njëjtë mund t'i jepen licenca për kryerjen e më shumë veprimtarive nga neni 2 i këtij ligji vetëm me kushtet e përcaktuara me këtë ligj.

Licenca nuk mund të bartet te personi tjetër fizik ose juridik.

Organet e administratës shtetërore të cilët në kuadër të kompetencave të veta të përcaktuara me ligj kryejnë mbikëqyrjen inspektuese ndaj punës së bartësit të licencës, obligohen të Komisioni rregullues të paraqesin një ekzemplar të procesverbalit dhe vendimin e miratuar në kryerjen e mbikëqyrjes.

Komisioni rregullues i përcakton kushtet më të përafërta, mënyrën dhe procedurën për:

- lëshimin, ndërrimin, vazhdimin, suspendimin dhe heqjen e licencës;
- formën dhe përmbajtjen e licencës dhe formularët që përdoren në procedurën e lëshimit, ndërrimit, vazhdimin, suspendimit dhe heqjes së licencës;
- kontrollin e mënyrës së plotësimit të obligimeve që përmbahen në licencë;
- shumën e mjeteve të duhura për kryerjen e veprimtarisë përkatëse për të cilën lëshohet licenca;
- shumën e shpenzimeve të procedurës për lëshimin, ndërrimin, vazhdimin, dhe heqjen e licencës;

Neni 10

Pas nenit 50, shtohen dy nene të reja 50-a dhe 50-b, si vijojnë:

“Neni 50-a

Në Republikën e Maqedonisë mund të jepet vetëm një licencë për:

- përcimin e energjisë elektrike;
- udhëheqjen me sistemin elektroenergetik;
- transitin e energjisë elektrike;
- organizimin dhe udhëheqjen me tregun e energjisë elektrike;
- distribuimin e energjisë elektrike;
- udhëheqjen me sistemin për distribuimin e energjisë elektrike;
- furnizimin me energji elektrike të konsumatorëve tariforë me shumicë;
- furnizimin me energji elektrike të konsumatorëve tariforë me pakicë;
- bartjen e gazit natyror; dhe
- udhëheqjen me sistemin për bartjen e gazit natyror.

Vetëm një kryerësi të veprimtarisë energjetike mund t'i jepet licenca që vlen për rajonin e caktuar në territorin e Republikës së Maqedonisë, në rajonin ose një pjesë të rajonit të komunës së veçantë ose qytetit të Shkupit, për:

- distribuimin e gazit natyror;
- udhëheqjen me sistemin për distribuimin e gazit natyror;
- furnizimin me gaz natyror të konsumatorëve tariforë; dhe
- distribuimin e energjisë për nxehje përkatësisht gjeotermale.

“Neni 50-b

Licenca, varësisht nga lloji i veprimtarisë energjetike, veçanërisht përmban:

- llojin dhe vëllimin e veprimtarisë energjetike që do të kryhet, rajonin ku do të kryhet veprimtaria, si dhe objekti dhe/ose objektet ku do të kryhet veprimtaria me teknikat karakteristike të objekteve, stabilimenteve dhe aparateve;
- të dhënat për subjektin të cilit i lëshohet licenca;
- fillimin e kryerjes së veprimtarisë energjetike dhe afatin e vlefshmërisë së licencës;
- kushtet dhe mënyrën e garantimit të furnizimit të sigurt, të pandërprerë dhe kualitativ me energji dhe për plotësimin e obligimit për sigurimin e shërbimit publik, si dhe kushtet dhe mënyra e plotësimit të obligimit për garantimin e sigurisë në furnizimin me energji në kushte të veçanta (fuqia madhore, ndryshimet e kushteve në tregun botëror, gjendja e jashtëzakonshme dhe gjendje lufte);
- kushtet, mënyrën dhe procedurën e paraqitjes së raporteve dhe të dhënave të tjera për punën financiare e afariste, ndryshimet statusore si dhe për mënyrën e kryerjes së veprimtarisë dhe
- kushtet, mënyrën dhe procedurën për ndërrimin, vazhdimin, suspendimin dhe heqjen e licencës;

Licenca mund të ndërrohet me kërkesën e bartësit të licencës dhe me detyrë zyrtare nga Komisioni rregullues.

Licenca mund të vazhdohet me kërkesë me shkrim të bartësit të licencës që paraqitet te Komisioni rregullues më së voni 60 ditë para skadimit të afatit të vlefshmërisë së licencës, vazhdimi i së cilës kërkohet.

Bartësi i licencës për kryerjen e veprimtarisë nga neni 4 i këtij ligji obligohet, një vit para skadimit të afatit të vlefshmërisë së licencës, ta njoftojë Komisionin rregullues, nëse do të kërkojë vazhdimin e licencës.

Licenca skadon me skadimin e periudhës për të cilën është lëshuar, me marrje ose me kërkesën e bartësit të licencës.

Bartësi i licencës nuk mundet të pushojë me kryerjen e veprimtarisë për të cilën është lëshuar licenca pa pëlqimin paraprak nga Komisioni rregullues.

Me përjashtim nga paragrafi 6 i këtij neni, bartësi i licencës mundet pas pëlqimit paraprak nga Komisioni rregullues të pushojë me plotësimin e obligimeve nga licenca ndaj personave të veçantë fizik ose juridik për shkak të mosplotësimit të të drejtave dhe obligimeve nga marrëveshjet e ndërsjella nga ana e atyre personave juridikë ose fizikë.

Licenca mund të hiqet nëse bartësi i licencës:

- nuk fillon me kryerjen e veprimtarisë nga neni 4 i këtij ligji, për të cilën është dhënë licenca, në afatin e përcaktuar me licencë;
- nuk e kryen veprimtarinë për të cilën është dhënë licenca në mënyrë dhe kushte të përcaktuara me këtë ligj dhe dispozita të tjera dhe në mënyrë dhe kushte të përcaktuara në licencë;
- pushon t'i plotësojë kushtet për kryerjen e veprimtarisë nga neni 4 i këtij ligji, për të cilën është dhënë licenca;
- në afatin e caktuar nuk vepron për kërkesën e organeve kompetente për mënjanimin e mangësive në punë;
- nuk e plotëson obligimin nga neni 11-i, paragrafi 4 i këtij ligji.”

Neni 11

Dispozitat kalimtare dhe përfundimtare

Personat juridikë që kryejnë veprimtari për të cilat duhet marrja e licencës sipas dispozitave të Kapitullit II-a dhe II-b, obligohen të marrin licenca përkatëse në afat prej 4 muajve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

SHA EPMSO do të bëhet bartëse e licencave për përcimin e energjisë elektrike, udhëheqjen me sistemin elektroenergetik, organizimin dhe udhëheqjen me tregun e energjisë elektrike dhe furnizimin me energji elektrike të konsumatorëve tariforë me shumicë.

SHA EEM ose trashëguesi i saj juridik, ose trashëguesit i cili/të cilët do ta kryejë/kryejnë veprimtarinë e prodhimit, me kapacitetet ekzistuese të prodhimit të lidhur me rrjetin e përcimit, do të jetë/jenë bartës të licencës për prodhimin e energjisë elektrike dhe do të kenë statusin e prodhuesit të rregulluar.

SHA EEM ose trashëguesi i tij juridik, ose trashëguesit, i cili/të cilët do ta kryejë/kryejnë veprimtarinë e distribuimit të energjisë elektrike do të jetë/jenë bartës të licencës për distribuimin e energjisë elektrike, udhëheqjen me sistemin për distribuimin e energjisë elektrike dhe furnizimin me energji elektrike të konsumatorëve tariforë me pakicë.

SHA GA-MA Shkup, përkatësisht trashëguesi i tij juridik do të jetë bartës i licencës për bartjen e gazit natyror dhe licencës për udhëheqjen me sistemin e bartjes së gazit natyror.

Neni 12

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e shpalljes në “Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

603.

Врз основа на член 29, став 1 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2005 година ("Службен весник на РМ" број 96/04) и член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на РМ" број 59/00 и 12/03), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на ден 24.05. 2005 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА РАСПРЕДЕЛБА НА СРЕДСТВА ЗА ИЗГРАДБА НА ВОДОВОДИ И ТРЕТМАН НА ОТПАДНИ ВОДИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО 2005 ГОДИНА

1. Од средствата во Буџетот на Република Македонија за 2005 година, утврдени во Раздел 130.01 - Министарство за транспорт и врски, Потпрограма 3S - Водоводи во ЕЛС, ставка 488 - Капитални дотации до ЕЛС, во износ од 150.000.000,00 денари, за изградба на водоводи и третман на отпадни води во единиците на локалната самоуправа се распределуваат 150.000.000,00 денари за:

ОПШТИНА АРАЧИНОВО	1200000,00	ОПШТИНА ВЕЛЕС	3500000,00
- За изградба на водоснабдителен систем за водоснабдување на населено место Арачиново	1200000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Бузалково	3500000,00
ОПШТИНА БЕРОВО	2500000,00	ОПШТИНА ВИНИЦА	1600000,00
- За изградба на доводен цевковод за водоснабдување на населено место Митрашинци	1500000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Градец	600000,00
- За изградба на фекална канализација во населено место Русиново-колектор К-3 и К-7	1000000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Блатец	1000000,00
ОПШТИНА БИТОЛА	3150000,00	ОПШТИНА ВРАПЧИШТЕ	1900000,00
- За реконструкција на водовод за водоснабдување на населените места Трново и Магарево	1650000,00	- За реконструкција и адаптација на водоводна мрежа за водоснабдување на населено место Врапчиште, I-ва фаза	1300000,00
- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Лажец	500000,00	- За изградба на резервоар за водоснабдување на населено место Топлица	600000,00
- За изградба на регионален водовод "Злокуќанска река" за водоснабдување на населените места Олевени, Барешани Бистрица-приклучна шахта	1000000,00	ОПШТИНА ГЕВГЕЛИЈА	5600000,00
ОПШТИНА БОГДАНЦИ	1500000,00	- За изградба на улична фекална канализација во населено место Негорци	2000000,00
- За изградба на фекална канализација во населено место Гавато	1500000,00	- За изградба на фекална канализација на дел од 9-та УЕ/"Караорман" во населено место Гевгелија	1500000,00
ОПШТИНА БРВЕНИЦА	2000000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Миравци - II-ра фаза секундарна канализациона мрежа	2100000,00
- За изградба на водоснабдителен систем за водоснабдување на населено место Челопек	2000000,00	ОПШТИНА ГОСТИВАР	7000000,00
ОПШТИНА ВАСИЛЕВО	1500000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Гостивар-населба "Питарница"	2000000,00
- За изградба на водоснабдителен систем за водоснабдување на населено место Доброшинци	1500000,00	- За изградба на водоводна линија во населено место Гостивар, на потег од улица "ЈНА" до улица "Беличица" по десната страна на р. Вардар и од "Бањешница" до населба "Циглана"	2000000,00
		- За изградба на водоснабдителен систем за водоснабдување на населените места Чегране и Форино	1500000,00
		- За изградба на доводен цевковод за водоснабдување на населеното место Србиново-"Балевско Маало"	1500000,00
		ОПШТИНА ДЕБАР	2000000,00
		- За санација, реконструкција и доградба на водовод за водоснабдување на населено место Долно Косоврасти	1000000,00
		- За изградба на фекална канализација во населено место Дебар-населба "Тараник"	1000000,00
		ОПШТИНА ДЕБАРЦА	5000000,00
		- За реконструкција на водоводната мрежа за водоснабдување на населено место Белчишта	1500000,00

- За реконструкција на водоснабдителниот систем за водоснабдување на населено место Годивје	2500000,00	ОПШТИНА ЖЕЛИНО	1000000,00
- За изградба на улична фекална канализација во населено место Оровник	1000000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Желино	1000000,00
ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО	2000000,00	ОПШТИНА ЗАЈАС	2000000,00
- За изградба на фекална канализациона мрежа и колектор во населба "Басарница" во населено место Делчево	1000000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Горно Строгомиште	2000000,00
- За изградба на водоводна и канализациона мрежа на улица "Разловечко Востание" во населба Милково Брдо во Делчево	1000000,00	ОПШТИНА КАВАДАРЦИ	2200000,00
ОПШТИНА ДЕМИР КАПИЈА	2000000,00	- За реконструкција на водоводна мрежа за водоснабдување на Месна заедница "Кула" во Кавадарци	2200000,00
- За изградба на водоснабдителен систем за водоснабдување на населено место Клисура	2000000,00	ОПШТИНА БОГОВИЊЕ	4500000,00
ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР	4500000,00	- За реконструкција на водоводна мрежа за водоснабдување на населено место Долно Палчиште	1500000,00
- За реконструкција на улична водоводна мрежа за водоснабдување на населено место Демир Хисар-улица "Битолска" и улица "Маршал Тито"	2100000,00	- За реконструкција и доградба на водоснабдителен систем за водоснабдување на населено место Пирок	3000000,00
- За изградба на водовод за водоснабдување на дел од населено место Сопотница	2000000,00	ОПШТИНА КАРБИНЦИ	1000000,00
- За реконструкција и санација на резервоар за вода за водоснабдување на населено место Доленци	400000,00	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Калаузлија	1000000,00
ОПШТИНА ДОЈРАН	1500000,00	ОПШТИНА КИЧЕВО	2000000,00
- За изградба на фекална канализација на улица "Гоце Делчев" во населено место Стар Дојран	500000,00	- За изградба на фекална канализација во населба "Раптански пат" во Кичево	1500000,00
- За изградба на фекална канализација на улица "1-2" во населено место Стар Дојран и за изградба на фекална канализација на улица "3-5" во населено место Нов Дојран	1000000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Трапчин Дол	500000,00
ОПШТИНА ДОЛНЕНИ	950000,00	ОПШТИНА КОНЧЕ	1000000,00
- За санација на резервоар за водоснабдување на населено место Житоше	350000,00	- За доградба на водоснабдителниот систем за водоснабдување на населено место Конче	1000000,00
- За доградба и реконструкција на водовод за водоснабдување на населено место Долгаец	600000,00	ОПШТИНА КОЧАНИ	2000000,00
ОПШТИНА ДРУГОВО	2500000,00	- За реконструкција на машинскиот дел во централна пумпна станица за водоснабдување на Кочани	2000000,00
- За изградба на водоснабдителен систем за водоснабдување на населено место Прострање-улична водоводна мрежа	1500000,00	ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА	2000000,00
- За изградба на водоснабдителен систем за водоснабдување на населено место Извор	1000000,00	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Конопница - "Дедо Мацова Маала" и "Маало Трнци"	1000000,00
		- За изградба на фекална канализација во населба Бојанов Дол, на улица "Багљачка" и улица "Ратко Минев" во Крива Паланка	1000000,00
		ОПШТИНА КРУШЕВО	2300000,00
		- За изградба на водоводна мрежа за водоснабдување на населено место Селце	800000,00
		- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Белушино	1500000,00

ОПШТИНА КУМАНОВО	5500000,00	ОПШТИНА НОВО СЕЛО	1500000,00
- За изградба на фекална канализација во населба Перо Чичо, на улица "Гуро Пуцар-Стари" во Куманово	2000000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Ново Село	1500000,00
- За изградба на фекална канализација во населба Зелени Рид, на улица "АСНОМ" и улица "Васко Карангелевски" во Куманово	1500000,00	ОПШТИНА ОСЛОМЕЈ	1000000,00
- За изградба на фекална канализација во населено место Лопате	2000000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Црвивци	1000000,00
ОПШТИНА ЛИПКОВО	4500000,00	ОПШТИНА ПЛАСНИЦА	2500000,00
- За изградба водовод за водоснабдување на населените места Липково и Оризари	2000000,00	- За изградба на водоводна мрежа за водоснабдување на населено место Преглово	1000000,00
- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Слупчане	2500000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Пласница	1500000,00
ОПШТИНА ЛОЗОВО	1000000,00	ОПШТИНА ПРИЛЕП	1000000,00
- За изградба на фекална канализација во населено место Каратманово	1000000,00	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Волково, II-ра фаза-разводна водоводна мрежа	1000000,00
ОПШТИНА МАВРОВО И РОСТУША	4000000,00	ОПШТИНА ПРОБИШТИП	2800000,00
- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Жировница	1000000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Пробиштип-канализационен крак од РШ 1 до РШ 5	350000,00
- За доградба и реконструкција на водоснабдителниот систем за водоснабдување на населено место Никифорово	2000000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Пробиштип- на потег од Стара конфекција до станбена зграда	550000,00
- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Дуф - "Маало Тољање"	1000000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Плешанци	900000,00
ОПШТИНА МАКЕДОНСКА КАМЕНИЦА	2000000,00	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Дуф - "Маало Тољање"	1000000,00
- За изградба на водовод и фекална канализација на улиците "1" и "2" во населено место Македонска Каменица	700000,00	ОПШТИНА РАДОВИШ	1000000,00
- За изградба на колектор за фекална и атмосферска канализација во населено место Македонска Каменица	1300000,00	- За дополнително зафаќање на води од Радовишка река за водоснабдување на населено место Радовиш	500000,00
ОПШТИНА МАКЕДОНСКИ БРОД	1000000,00	- За доградба на водоводна мрежа за водоснабдување на населено место Подареш, во м.в. "Карши маале" и м.в. "Тулук"	500000,00
- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Горни Манастирец - населба Василковци	1000000,00	ОПШТИНА РЕСЕН	3000000,00
ОПШТИНА МОГИЛА	600000,00	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Љубојно	1000000,00
- За изградба на потисен цевковод за водоснабдување на населено место Ивањевци	600000,00	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Сопотско	1000000,00
ОПШТИНА НЕГОТИНО	3000000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Ресен, УЕ 2, на улица "Коле Неделковски" и улица "4", од РШ 253 до РШ 258 и на улица "201", од РШ 230 до РШ 280	1000000,00
- За изградба на фекална канализација во населено место Долни Дисан	3000000,00	ОПШТИНА РОСОМАН	2500000,00
		- За реконструкција и санација на водоснабдителен систем за водоснабдување на населено место Паликура	1200000,00

- За реконструкција на дистрибутивна водоводна мрежа, санација на постоечки резервоар и изградба на нов резервоар за водоснабдување на населено место Сирково	1300000,00	- За изградба на фекална канализација во П-ра станбена единица во Тетово, на улиците "Кичевска", "Преспанска", "110", "111" и "112"	2000000,00
ОПШТИНА СОПИШТЕ	2000000,00	- За изградба на фекална канализација на дел од улицата "Браќа Миладинови" во Тетово	1800000,00
- За изградба на водовод за водоснабдување на населените места Горно Соње, Долно Соње, Чифлик, Барово, Света Петка и Говрлево	2000000,00	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Селце, со зафаќање на изворите во м.в. "Рокопеч"	5900000,00
ОПШТИНА СТАРО НАГОРИЧАНЕ	1000000,00	- За реконструкција на водовод за водоснабдување на населено место Џепчиште	3000000,00
- За изградба на водоснабдителен систем за водоснабдување на населено место Стрезовце и манастирски комплекс "Св. Отец Прохор Пчински"	1000000,00	ОПШТИНА ЧАШКА	3500000,00
ОПШТИНА СТРУГА	4500000,00	- За изградба на водоснабдителен систем за водоснабдување на населено место Мокрени	1500000,00
- За реконструкција на водоводна мрежа за водоснабдување на населено место Октиси	1000000,00	- За изградба на резервоар за водоснабдување на населено место Чашка	1000000,00
- За изградба на резервоар за водоснабдување на населено место Корошишта	1000000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Чашка	1000000,00
- За изградба на дистрибутивна водоводна мрежа за водоснабдување на населено место Лабуништа	1000000,00	ОПШТИНА ЧЕШИНОВО	1000000,00
- За изградба на фекална канализација во населено место Велешта	1500000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Облешево	1000000,00
ОПШТИНА СТРУМИЦА	6000000,00	ОПШТИНА ШТИП	4000000,00
- За изградба на фекална и атмосферска канализација на дел од Булеварот "Гоце Делчев" во Струмица	1000000,00	- За изградба на пумпна станица за фекална канализација во населба "Балканска" во Штип	1000000,00
- За изградба на потисен цевковод за водоснабдување на населено место Струмица, од улица "Кирил и Методиј" до резервоар "Чамл'к"	2000000,00	- За реконструкција на дел од потисниот цевковод за водоснабдување на населено место Долани	1500000,00
- За изградба на систем за водоснабдување на населено место Баница	1500000,00	- За изградба на фекална канализација во населено место Стар Караорман	1500000,00
- За изградба на канализационен систем за отпадни води во населено место Куклиш	1500000,00	ВКУПНО:	150000000,00
ОПШТИНА ТЕАРЦЕ	4500000,00	2. Средствата од точка 1 на оваа одлука се користат како учество на Републиката за изградба на водоводи и третманот на отпадните води за населените места во општините, без обврска за враќање.	
- За реконструкција на доведен цевковод за водоснабдување на населено место Непроштено	2000000,00	3. Исплатата на средствата од точка 1 на оваа одлука ја врши Министерството за транспорт и врски, по претходно доставени барања со комплетна и заверена документација за наменско користење на средствата од страна на единиците на локалната самоуправа.	
- За реконструкција и доградба на водоснабдителен систем за водоснабдување на населено место Слатино	2500000,00	4. Барањата со комплетна и заверена документација за наменско користење на средствата, единиците на локалната самоуправа од точка 1 на оваа одлука ги доставуваат до Министерството за транспорт и врски, заклучно со 25.11.2005 година.	
ОПШТИНА ТЕТОВО	14700000,00	5. Исплатата на средствата по оваа одлука за изведување на градежни работи нема да се врши авансно.	
- За изградба на фекална канализација на дел од улицата "Иво Лола Рибар" (II-ра фаза) во Тетово	2000000,00	6. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".	
		Број 19-1871/2 24 мај 2005 година Скопје	Заменик на претседателот на Владата Република Македонија, Радмила Шекеринска, с.р.

ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РМ ВИ НУДИ

Поединечни и Комплет
CD-ROM изданија за
2001, 2002, 2003 и 2004 година

- Комплет CD-ROM изданија 2001, 2002, 2003 и 2004 година 5200.00
- Поединечни CD-ROM изданија 2001, 2002, 2003 и 2004 година 1500.00

ПОРАЧКА

1. Порачувам _____ примерок-ци од **комплет** CD-ROM изданијата.
2. Порачувам _____ примерок-ци од CD ROM изданието за _____ година; _____ примерок-ци од CD ROM изданието за _____ година; _____ примерок-ци од CD ROM изданието за _____ година.

Име и презиме: _____ Назив на фирмата: _____

Адреса: _____ Место: _____

Телефон: _____ Телефакс: _____ e-mail: _____

(М.П)

Нарачател,

Доказ за извршена уплата на жиро сметка 300000000188798 и порачката испратете ги на адреса на
ЈП Службен весник на РМ, бул. „Лартизански одреди“ 29, Скопје, п.фах 51
или на телефакс +389-2-311-22-67

ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РМ ВИ НУДИ

Р.бр	Издавање	Цена	Р.бр	Издавање	Цена
1	Збирни прописи од областа на локалната самоуправа, 2004		6	Збирка на меѓународни конвенции од областа на кривичното право, 2002	150.00
a)	I книга – (Законите за: локална самоуправа; територијална организација на локалната самоуправа; за градот Скопје; финансирањето на единиците на локалната самоуправа и Законот за локалните избори – редакциски пречистен текст).	900.00	7	Закон за извршната постапка Д-р С. Георгиевски, 2002	300.00
b)	II книга – (Законите за: кооперативите; денаци на имот; угостителска дејност; туристичка дејност и Законот за кривично-занимачка дејност).	600.00	8	Закон за прекршоците (со објаснувања, коментари, судска практика, со прилоги) Д-р Ј. Проховиќ, М. Криковиќ, 1998	350.00
a)	III книга – (Редакциски пречистени текстови на Законите за: основното образование; средното образование; заштитата на децата и Законот за социјална заштита).	700.00	9	Закон за спречување на корупцијата Со Закони за ратификација на конвенцијата Д-р Ј. Проховиќ (со објаснувања), 2002	250.00
г)	IV книга – (Закон за управување со отпадот, Закон за квалитетот на амбиентниот воздух; Законите за заштита на природата)	500.00	10	Закон за денационализација (со коментар, објаснувања и образци) Д-р С. Георгиевски, 2002	250.00
d)	Комплет од четирите книги - Збирки на Законите од областа на локалната самоуправа, 2004, по цена од 2100.00		11	Збирка на прописи од областа на државјанството Д-р Ф. Стов, М-р М. Лазарева – Триќаковиќ, 1998	200.00
2	Закон за трговските друштва, со вовед, 2004	800.00	12	Устав на Република Македонија (со сите амандмански и рамковен договор) на македонски јазик (мак. право)	300.00
3	Закон за јавните набавки, 2004 (со подзаконските акти)	200.00		на англиски јазик (мак. право)	400.00
4	Закон за кривична постапка и Закон за извршување на санкциите (редакциски пречистени текстови)	900.00	13	Комплет CD-ROM изданија 2001, 2002, 2003 и 2004 година	5200.00
5	Кривичен законик од Д-р Благо Кимбаски (со коментари и дополнувањата од 1989 и 2002 година со краток коментар, објаснувања и регистар на правни) - плус Дополток со измените и дополнувањата на КЗ од 2003 и 2004	600.00	14	Поединечни CD-ROM изданија 2001, 2002, 2003 и 2004 година	1500.00
			15	Регистар на Прописи на РМ WEB - базата на прописи со важечката законска и подзаконска регулатива од 1945 до денес. www.slvesnik.com.mk	3700.00
			16		

ПОРАЧКА бр. 40

Со ова неотповикливо ги порачуваме изданијата под реден број _____ во _____ примероци;
р.бр. _____ во _____ примероци; р.бр. _____ во _____ примероци; р.бр. _____ во _____ примероци;
р.бр. _____ во _____ примероци; р.бр. _____ во _____ примероци; р.бр. _____ во _____ примероци.

Доказот за извршена уплата на жиро с-ка 300000000188798 и порачката ги испраќаме по пошта на адреса бул. „Партизански одреди“ бр. 29, п. факс 51, 1000, Скопје, или на телефакс број + 389-2-311-22-67.

Порачател: _____

Место: _____, ул. _____, бр. _____, тел./факс _____

Потпис на порачателот

Во _____, _____ 2005 година. (М.П.) _____

www.slvesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски факс 51.
Директор и одговорен уредник - Борис Тренески.
Телефони: +389-2-3298-860, +389-2-3298-769.
Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплатата за 2005 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798. Број за ДДВ МК: 4030987108771.
Депонент: Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: Графички центар КМ Креатив - Скопје.